VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 115 — Vol. XLI vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Lauantaina, lokak. 3 p. — Saturday, Oct. 3, 1959

Työväenpuolue ahdistaa Britannian toryhallitusta

Parlamenttivaalit suoritetaan lokakuun 8 päivänä; vaaleissa on rauhanasia etualalla

Vaikka Britannian pääministeri Macmillanin johtamalla torypuolueen hallituksella oli vaalikampanjansa alkaessa melkoinen etumatka yleisön suosion tavoittelussa, niin kaikki merkit viittaavat nyt siihen, että Työväenpuolue ahdistaa nyt sitä lisääntyvällä voimalla. Vaalit suoritetaan torstaina, lokakuun kahdeksantena päivänä, ja monet huomioitsijat ovat sitä mieltä, että jos nykyinen kehityssuunta jatkuu, Työväenpuolueella on voiton mahdollisuudet. Esimerkkinä on mainittu News Chroniclen torstaina julkaisema Gallup-äänestyksen tulos, mikä viittaa siihen, että Työväenpuolueen kannatus on lisääntymässä, ja kuten sanottu, että Työväenpuolueella on nyt voiton mahdollisuudet.

Kaikki puolueet ovat kuumeisessa vaalityössä. Liberaalipuolueella ei ole luultavasti juuri mitään mahdollisuuksia — sen korkeimpana toiveena on se, että pääsisi "vallan tasapainotilassa" vaikuttavaksi tekijäksi.

Torypuolueen vaalikampanjan "raskaana tykistönä" on lupaus "hyvän ajan ylläpitämisestä" kotimaassa ja korkeimman portaan neuvottelujen nopea järjestäminen siten, että kansainvälinen rauha voidaan saavuttaa. Torypuolue on tehnyt poliittista heinää sillä, että sen johtaja, pääministeri Macmillan vieraili Neuvostoliitossa ja sai sillä matkallaan tasoitetuksi tietä pääministeri Hrushtshevin Yhdysvaltain vierailulle. Tämän saavutuksen perusteella torypuolue lupaa valitsijoille, että valituksi tultuaan se tulee työskentelemään väsymättömästi rauhan säilyttämiseksi, korkeimman portaan neuvottelujen järjestämiseksi ja aseistariisumissopimuksen aikaansaamiseksi.

Torypuolueen painolastina on kuitenkin se tosiasia, että elinkustannukset ovat Britanniassa viimeaikoina kohonneet enemmän kuin kansan ostovoima; varsinkin eläkeläiset joutuvat tästä kärsimään. Toisaalta brittiläiset muistavat vielä liian elävästi Suezille tehdyn kurjan hyökkäyksen mikä oli viedä koko ihmiskunnan uuteen sotaan. Kaiken lisäksi torypuolueen hallitus on ollut vallassa jo kaksi virkakautta ja vanhat perinteet ovat sellaiset, että kolmatta peräkkäistä virkakautta äänestäjät eivät ole antaneet.

Työväenpuolueen vetävimpinä nauloina on lupaus väestön elintason kohottamiseksi, eräitten suurteollisuuksien uudelleen kansallistaminen ja pitemmät askeleet rauhaa ja kansainvälistä harmoniaa kohti kuin mihin torypuolue on valmiina menemään. Työväenpuolueen johtajat voivat nyt osoittaa, että hekin ovat normaalisissa ystävyyssuhteissa Moskovaan. Työväenpuolueen johtajat lupaavat työskennellä myös korkeimman portaan neuvottelujen järjestämiseksi ja lisäävät, että heidän puolueensa on valmis lopettamaan hetikohtaisesti ydinaseiden kokeilut ikuisesti ja tekemään kansainvälisen sopimuksen ydinaseiden pannaan julistamiseksi sekä sotilaallisen irtaantumisen toimeenpanemiseksi Keski-Euroopan maissa, tarkoittaen se NATO-liiton joukkojen poisvetämistä Saksasta sekä Varsovan liiton joukkojen kotiuttamista Itä-Saksasta ja Unkarista, siis Rapackin suunnitelman toteuttamista.

Työväenpuolue arvostelee vallassaollutta torypuoluetta erikoisen kiivaasti Suezin kriisistä ja selittää, että torypuolueen rauhanlupauksiin ei voida nytkään luottaa.

Britannian kommunistipuolue osallistuu vaaleihin suhteellisen pienellä ehdokasmäärällä keskittäen kaiken voimansa yleisen mielipiteen muokkaamiseksi rauhan ja edistyksen asialle niin, että torypuolue tulee "häädetyksi" hallituspukilta ja Työväenpuolue valituksi rauhanlupauksiin sidottuna.

Tässä yhteydessä kommunistipuolue on arvostellut Työväenpuolueen heikkoutta, nimittäin sitä, että se on antanut kannatuksensa NATO-liitolle ja muille Yhdysvaltain valtiodepartmentin vihamielisille kotkotuksille sosialistisia maita sekä kansalliseen vapauteen pyrkiviä siirto- ja puolsiirtomaita vastaan.

Kaiken kaikkiaan ensi torstaina pidettävät Britannian parlamenttivaalit muodostuvat kansainvälisten tapahtumain yhdeksi tämän hetken kohokohdaksi.

Atomiräjähdyksestä öljyn etsimiseksi luovuttu

Kylmän sodan jään sulaminen saattoi Canadan viranomaiset luopumaan suunnitelmasta

Ottawa. — Kirjeenvaihtajat täällä sanovat, että ilmeisestikin kylmän sodan jään osittainen sulaminen on aikaansaanut sen, että Canadassa on luovuttu suunnitelmasta räjäyttää syvällä maan alla atomiase Albertan Athabaskan alueen öljyhiekkakentällä.

Keskiviikkona täällä ilmoitettiin että suunnitelmasta joka olisi merkinnyt Canadan ensimmäisen atomiräjähdyksen toimeenpanemista ensi helmi- tai maaliskuussa, on luovuttu epämääräiseksi ajaksi.

Kaivosministeri Comtois vahvisti tiedon ja sanoi: "En usko, että on olemassa mahdollisuutta jotta sellainen räjäytys toimitettaisiin läheisessä tulevaisuudessa."

Kun häneltä kysyttiin josko kansainvälisen jännittyneisyyden helpottuminen, joka voinee johtaa kansainväliseen ydinasekokeilukieltoon, oli syynä, hän ei ollut valmis selostamaan sen paremmin kuin sanomaan: "Se on minun käsitykseni."

Liittohallituksen kaivostutkimusjaoston johtaja tri John Convey, joka johti tutkimuksia mahdollisuudesta toimittaa sellainen räjäytys myös vahvisti tiedon.

"Nyt kun puhutaan ydinaseiden kokeilukiellosta, tämä yritys voinee jäädä kokonaan", sanoi hän.

Alkuperäisenä tarkoituksena sanottiin olleen se, että saataisiin noin 300 000,000,000 tynnyriä öljyä 17,000 neliömailin alueelta 175 mailia koilliseen Edmontonista. Aloitteen oli tehnyt Richfield öljy-yhtiö Los Angelesista, joka oli jo suorittanut joitakin koeporauksia. Myös oli aiottu rakentaa tie suunnitellulle kokeilupaikalle 40 mailia länteen Chardista Northern Alberta rautatieltä.

Ricfield-yhtiö lupasi kustantaa yrityksen, joka olisi tullut maksamaan $1 500 000. Kaivosasiantuntijat uskovat, että maan alla toimitetun räjähdyksen paine ja kuumuus olisi erittänyt hiekassa olevan öljyn, joka olisi sitten kerääntynyt räjähdyksen muodostamaan kammioon, josta se olisi sitten voitu pumpata maan pinnalle.

Jättiläismäinen tutkalaite

Washington. — Puolustusministeriöstä ilmoitettiin keskiviikkona, että se aikoo rakennuttaa maailman suurimman tutkalaitteen, alumiiniverkosta tehdyn kiekon, joka olisi kooltaan jalkapallokenttää kolme kertaa suurempi. Kustannusarvioksi on laskettu $4.500,000.

Laite rakennetaan Puerto Ricoon. Sen toivotaan jotenkin korvaavan sitä suurta aukkoa, joka on olemassa tutkaverkostossa ohjusaseita vastaan.

Tämä lautasen mallinen antenna on suunniteltu 1,000 jalan läpimittaiseksi.

Windsorin valtuusto pyytää autojen tuonnin rajoitusta

Windsor. — Ennustus, että Canadaan tuodaan Yhdysvalloista tuhansittain pienempiä autoja saattoi kaupunginvaltuuston tällä viikolla kehoittamaan hallitusta rajoittamaan autojen ulkomailta tuontia.

Valtuusto päätti kehoittaa Oshawan kaupunginvaltuustoa yhtymään liittohallitukselle esitettävään protestiin. Valtuusto valitsi kolmimiehisen pormestari Michael Patrickin johtaman komitean viemään asiaa eteenpäin.

Valtuusmies William Riggs teki aloitteen asiassa ilmoittaessaan, että hänen käsityksensä mukaan General Motors-yhtiö oli jo tuonut 5,500 kappaletta uusia Corvair-autoja Canadaan "koska sen uudessa tehtaassa Oshawassa ei kyetä valmistamaan näitä autoja kyllin ajoissa syysmyyntiä varten."

Valtuusmies Riggs oli sitä mieltä, että tulisi laskea Canadassa valmistettaviin autoihin tarkoitettujen yhdysvaltalaisten auto-osien ja korotettava valmiiksi valmistettujen autojen tuontitullia.

USAn korkeinta oikeutta pyydetty lopettamaan Kiinaan matkustamiskielto

Washington. — Yhdysvaltain korkeinta oikeutta pyydettiin täällä viikolla määräämään lainvoimattomaksi hallituksen kiellon matkustamisesta Kiinan Kansantasavaltaan.

Kahdeksassa anomuksessa keskiviikkona herätettiin välittömästi kysymys siitä onko Yhdysvaltain hallituksella oikeus kieltää yhdysvaltalaisten matkustaminen mihinkään visseihin maihin. Kysymyksessä olivat William Worthy ja Waldo Frankin anomukset.

Sanomalehtikirjeenvaihtaja Worthy matkusti Kiinaan v. 1956 uhmaten hallituksen kieltoa. Valtioministeriö kieltäytyi antamasta hänelle sen jälkeen passeja ellei hän noudata hallituksen kieltoa vierailemisesta visseissä maissa. Hän kieltäytyi hyväksymästä ehtoa ja vaati oikeuden kautta passien myöntämistä.

Mr. Frank on filosofi ja useiden kirjojen kirjoittaja, jolla on, kuten useiden muidenkin yhdysvaltalaisten passit, passi, johon on selvästi leimattu, että sillä ei ole luvallista matkustaa Kiiaan. Hän pyysi, että rajoitus poistettaisiin. Hänen anomuksensa hyljättiin ja hän nosti kanteen.

Yhdysvaltain vetoomusoikeudessa kannatettiin löysin määritelmin hallituksen oikeutta asettaa rajoituksia. Nyt on vasta ensimmäistä kertaa esitetty asia korkeimman oikeuden harkittavaksi.

Molempien miesten lainopilliset neuvonantajat kehoittivat maan korkeinta oikeutta harkitsemaan asiaa tarkasti, jotta voitaisiin välttyä vakavilta perustuslaillisilta kysymyksiltä matkustamisen rajoittamisen yhteydessä.

V. 1958 korkein oikeus päätti, että oikeus matkustamiseen on osa perustuslain viidennen lisäyksen takaamasta vapaudesta.

VIIME TIEDOT

Denver, Colo. — Syksyiset lumisateet Kalliovuorien alueella Yhdysvalloissa ovat olleet ankarimmat kahteenkymmeneen vuoteen. Esimerkiksi Colorado Springsissä on satanut 31 tuumaa lunta sitten viime maanantain.

Ottawa. — Pääministeri Diefenbaker ilmoitti torstaina, että Canada voi mahdollisesti tarjota hätätilaan hirmumyrskyn takia joutuneelle Japanin kansalle ruoka-apua. Hän sanoi, että tarkoitukseen voitanee käyttää sellaisia ylimääräisiä maataloustuotteita kuin maitotuotteita, sianlihaa ja niiden kaltaisia, mutta ei vehnää.

Winnipeg. — Kauppaministeri Churchill ilmoitti täällä torstaina, että liittohallitus harkitsee atomivoimatutkimuslaitoksen rakentamista Manitoban maakuntaan.

Oulu. — Talvi saapui jo Pohjois-Suomeen, sillä syyskuun 27 pnä vallitsi Pohjois-Suomessa lumipyry. Maa peittyi valkoiseen vaippaan Sodankylässä, Sallassa, Savukoskella, Kemijärvellä, Rovaniemellä, Kuusamossa, Taivalkoskella ja Posiolla. Oulussakin saatiin muutamia lumihiutaleita. Koillis-Pohjanmaalla sakea lumipyry haittasi liikennettä.

Montrealista lövdettiin viime viikolla $171.200 arvoiset arvopaperit, jotka oli jätetty perunasäkkiin eräälle pellolle. Kuvassamme poliisit tarkastavat arvopapereita saadakseen selville, mistä ne on varastettu.

Rauhantunnelma ylimpänä Kiinan 10-vuotisjuhlassa

Peking. — Torstaina, lokakuun 1 pnä oli täällä mahtava mielenosoitus, joka oli järjestetty kunnioittamaan kansanvallan nousua Kiinassa 10 vuotta sitten.

Täällä on mukana useimpien maiden ja varsinkin kommunististen puolueiden edustajat. Pääministeri Hrushtshev saapui miltei välittömästi Yhdysvaltain vierailultaan ja mukana on myös Tshekkoslovakian, Puolan, Unkarin, Bulgarian sekä Canadan edustajat. Tiibetistä kotoisin oleva Panchen Lama havaittiin myös juhlavieraiden joukossa.

Suuri juhlakulkue saapui Taivaallisen Rauhan torille, missä oli kulkueen vastaanottopaikka. Vieläpä ei ole aikaisemmin ilmoitettu kuinka monta ihmistä osallistui kulkueeseen, mutta siinä oli sotilaiden lisäksi tuhansittain siviilejä ja nuorukaisia. Yksinomaan torin yhdellä puolella oli 100.000 ihmistä, jotka kukin muodostivat Kiinan kansallisen vaakunan ja numerot 1949—1959 kuvaen sitä, että Kiinassa on ollut kansanvalta voimassa kymmenen vuotta.

Rauhantunnelma oli erittäin korkealla. Sitä puolta korostivat puhujat ja tilaisuudessa myös vapautettiin tuhansia kyyhkysiä rauhan mielenosoituksena. Pitkin toria oli valtavia julisteita, missä korostettiin juuri rauhanomaisia rinnakkaineloa.

Valtava paraati alkoi asevoimien marssilla, mihin osallistui kaikkien pääaselajien joukot. Siinä oli noin 100 asejoukkojen maastovaunua ja 100 tankkia. Sen lisäksi lensi ohitse n. 50 pommituslentokonetta ja 100 hävittäjäkonetta, itse Kiinan valmistamia.

Puolustusministeri marsalkka Lin Piao korosti tervehdyspuheessaan, että "me emme tule koskaan hyökkäämään toista vastaan emmekä salli sitä, että toinen hyökkää meitä vastaan." Samalla hän kuitenkin korosti, että kansallismielisten hallussa oleva Kiinan osa, Taiwanin saari sekä Matsun ja Quemoyn saaret, tullaan vapauttamaan. Hän oli sitä mieltä, että ulkoiset voimat eivät tule sekaantumaan tähän kysymykseen.

Suuri väkijoukko tervehti pääministeri Hrushtshevia kun hän astui esille kiinalaisten hallitusjäsenien kanssa. Heidän saapumistaan kuvattiin 144 tykinlaukauksella.

Pekingin antamien tietojen mukaan sotilaallinen osa paraatista oli suurin mitä Kiinassa on koskaan pidetty. Sen ohimarssi kesti 40 minuuttia ja sitä seurasi mahdollisesti miljoonaan ihmiseen nouseva työläisten ja lasten marssi.

Marsalkka Lin Piao oli puheessaan sitä mieltä, että taantumukselliset eivät voi estää Kiinan tulevaa kehitystä. Hän sanoi, että muutaman viisivuotissuunnitelman aikana Kiinasta kehitetään mahtava teollisuus-, maatalous-, tieteen ja kulttuurin maa.

"Kiinan poliittinen ja taloudellinen tulevaisuus näyttää ihanteellisille", sanoi hän, "ja Kiina kykenee 10 vuoden kuluessa sivuuttamaan Britannian teollisuuden, viittä vuotta aikaisemmin [illegible] aikaisemmin."

Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshev saapui tänne keskiviikkona ja kahdessa ennen paraatia pitämässään puheessa hän korosti rauhan välttämättömyyttä. Hän myös korosti sitä, etteivät sosialistiset maat tule koskaan koettelemaan kapitalismin talousjärjestelmän kestävyyttä asevoimin. Kiinan pääministeri Chou En-lai myös tervehti Hrushtshevia hänen menestyksellisen Amerikan matkansa johdosta.

"Onnellista uutta vuotta" juutalaisille

Perjantaina, lokakuun toisena päivänä alkoi juutalaisten uusi vuosi. Se on heille kaksipäiväinen juhla — katumus- ja jumalalle uudelleen heräämisen juhla. Juutalaisten uusi vuosi merkitään nyt numerolla 5,720.

Canadan juutalaiset saavat nauttia melko vapaasti kansalaisoikeuksista, mutta mikään harvinaisuus ei ole, että heiltä kielletään oikeus ostaa kiinteimistöjä visseistä kaupunginosista ja kuulua jäsenenä joihinkin yhdistyksiin. Esimerkiksi täällä Sudburyssa toimii muka hyvinkin arvovaltainen järjestö, joka harrastaa kuitenkin rotu diskriminoimista kieltämällä juutalaisilta jäsenoikeudet.

Me puolestamme toivotamme juutalaistyöläisille ja pikkuliikemiehille onnellista uutta vuotta ja uskomme, että täkäläiset kansalaisemme osallistuvat sydämellisesti tähän onnentoivotukseen.

Yhdysvallat puuhaa uutta kansainvälistä lainayhdistystä

Washington. — Yhdysvallat on saanut vähän lisää kannatusta ehdottamalleen $1,000,000,000 International Development Associationille (kansainvälinen kehitysyhdistys), jonka avulla yritettäisiin tehdä sijoituksia muihin maihin, mutta Canadan taholta on esitetty joitakin kysymyksiä siitä miten tämä uusi lainayhdistys mahdollisesti vaikuttaisi eri maiden ruokatavarain vientiin.

Canadan finanssiministeri Donald Fleming sanoi täällä sanomalehtimiehille, että hänellä on joitakin varauksia ehdotukseen nähden. Hän haluaa vakuutuksia, että tästä yhdistyksestä ei muodostuisi jälleen vain yksi keino Yhdysvaltain suurien ruokatavaraylijäämien dumppaamiseksi maailmalle.

Hän esitti virallisesti torstaina varauksensa Maailman pankin vuosikokoukselle, jolle USA on jo esittänyt suunnitelmansa uudesta lainayhdistyksestä. Huolimatta Canadan finanssiministerin varauksista eilen (torstaina) odotettiin, että Yhdysvaltain ehdotus hyväksytään pikaisesti perjantaina.

Yhdysvaltain ehdotuksen mukaan jokainen Maailman pankin 68 jäsenmaasta varaisi tälle uudelle lainayhdistykselle varoja samassa suhteessa kuin ne järjestävät Maailman pankille.

Täten Yhdysvallat antaisi tarkoitukseen $320,000.000 ja Canada $38,-000,000. Näitä rahoja lainattaisiin suunnitelman mukaisesti niille kehittymättömille maille, jotka eivät kykene saamaan lainoja Maailman pankilta.

Unkarilaisen karkoittaminen nyt vahvistettu

Siirtolaisuusviranomaiset totesivat, että miehen "urhoollisuus"-väitteissä ei ollut mitään perää

Ottawa. — Eräs nykyään Torontossa asuva unkarilainen pakolainen, joka saapui laittomasti Canadaan viime huhtikuussa, on määrätty karkoitettavaksi Länsi-Saksaan.

32 vuoden ikäinen Sandor Szilagyi meni naimisiin Torontossa toiveissa, että hänen avioitumisensa olisi apuna hänelle yrityksissään jäädä Canadaan. Mutta siirtolaisviranomaiset sanoivat ilmoittaessa karkoittamisesta, että hänen vaimonsa, entinen 24 vuoden ikäinen Magdolna Hegyesi ei matkusta hänen kanssaan Länsi-Saksaan.

He sanoivat, että avioliitto oli täydellisesti epäonnistunut ja että asinomaiset olivat asuneet yhdessä vain verrattain lyhyen ajan.

Szilagyi matkustaa toiselle puolelle Atlantin samalla laivalla kuin johon hän piiloutui tullakseen tähän maahan. Laiva on kreikkalainen Arkadia joka lähtee Montrealista maanantaina. Mies lähetetään Länsi-Saksaan siitä syystä, että hän oli piiloutunut laivaan Bremerhavenin satamassa saavuttuaan sinne Itävallasta.

Siirtolaisuusministeri Fairclough oli henkilökohtaisesti tutkinut hänen vetoomustaan aikaisemmin annettua karkoitusmääräystä vastaan. Keskiviikkona ministeri ilmoitti Szilagyin lainopilliselle neuvonantajalle, että hänen vetoomuksensa oli hyljätty.

Szilagyi sai osakseen suurta huomiota sanomalehtien palstoilla kun hän väitti Montrealiin saapuessaan, että hän oli viettänyt 14 vuotta neuvostoliittolaisessa vankilassa Siperiassa kolmen neuvostoliittolaisen sotilaan ampumisesta. Siirtolaisuusviraston taholta suoritetussa tutkimuksessa todettiin, että tämä ja useat muutkin hänen väitteensä olivat suurimmalta osaltaan keksittyjä.

Silloinen neiti Hegyesi oli Arkadialla matkalla Canadaan samanaikaisesti kuin Szilagyikin ja onnistui salakuljettamaan ruokaa hänelle. Hän oli matkalla Torontoon asuakseen naimisissa olevan siskonsa kanssa. Hänet päästettiin esteittä Canadaan.

Szilagyin maihinpääsy evättiin lääketieteellisellä perusteella ja väitteellä, että hänellä oli aikaisemmin ollut jonkinlaisia yhteyksiä kommunistiseen puolueeseen. Hän tunnusti myös, että hänet oli neljä eri kertaa tuomittu rikoksista Ranskassa ja havaittiin, että hänet oli tuomittu rikoksesta myös Itävallassa. Hän oli myös ollut 18 kuukautta mielisairaalassa.

USAn satamatyöläiset lakkoon

New York. — Yhdysvaltain satamatyöläiset, jotka huolehtivat laivojen lastaamisesta ja purkaamisesta, menivät lakkoon torstaina sekä Atlantin että Meksikon lahden satamissa. Odottamaton lakko vaikuttaa kaikkiin paitsi mahdollisesti öljylaivoihin, joiden purkaamisesta huolehtivat toisen union miehet.

Lakkoa pidetään varsin vakavana tällä kertaa, koska sen kautta lakkotyöläiset ovat olleet lakossa monta viikkoa.

Lakko aloitettiin työläisten toimesta siitä huolimatta, että unionin johto oli aikaisemmin sopinut yhtiöiden kanssa, että entisiä työehtosopimusta jatketaan kahdella viikolla. Sen kautta työläiset eivät siinä mielessä, että mahdollisesti palkankorotukset myös siitä ajalta.

Kansa kyllästynyt:

Inflaatio Brasiliassa johtanut vakaviin levottomuuksiin

Rio de Janeiro. — Brasilian kansa on alkanut kyllästyä siihen, että maassa yhä ja välttämättömistä lisääntyy inflaatio ja sitä seuraavat kärsimykset ja puutteellisuudet.

Viime vuoden kuluessa on joidenkin välttämättömien elintarvikkeiden hinnat kohonneet kaksinkertaisesti ja esimerkiksi Kun tämän lisäksi on olemassa puute joistakin elintarvikkeista ja se jatkuvasti pahenee, niin se on saattanut Brasilian hallituksen hyvin huolestuneeksi kansan liikehtimisen johdosta.

Sitten viime vuoden loppukuukausien, jolloin inflaatiospiraali alkoi kiihtyä yhä nopeammin, on ollut havaittavissa kansan mielenilmaisuja, joista jotkut palkkatyöläisten, korkeita elinkustannuksia vastaan.

Tämän vuoden alussa, jolloin hallitus havaitsi, että ihmiset sellaisissa kaupungeissa kuin Rio de Janeirossa ja Sao Paulossa eivät mitenkään voi tulla toimeen 3,900 cruzeiron minimikuukausipalkalla, se korotettiin 6,000 cruzeiroon.

Rahanarvon alituisesti vaihdellessa Brasiliassa on vaikea kuvata minkälaista palkkaa tämä vastaisi dollareissa, mutta esimerkiksi tämän viikon kurssinmukaan se olisi noin $40 kuukaudessa ja juuri se on se summa, jonka enemmistö työssäkäyvistä brasilialaisista ansaitsee.

Tällä viikolla julkisuuteen annettujen tilastojen mukaan Riossa nousivat elinkustannukset 33.7 prosentilla tämän vuoden ensimmäisen kahdeksan kuukauden kuluessa ja yksistään elokuussa 5.2 prosentilla. Sitten vuoden alun ruokatavarain hinnat ovat kohonneet 41.3 prosentilla.

Kukaan ei ollut suurestikaan yllättynyt kun uusi minimipalkkojen korotus osoittautui lyhyaikaiseksi parannukseksi. Pian alkoivat uudet mielenosoitukset ja mellakat ja niiden yhteydessä uudet vaatimukset palkkojen korottamisesta — tällä kertaa 10,000 cruzeiroon.

Viime kuussa kehittyi kaiken lisäksi ruokatavarain puute — osittain siitä syystä, että kauppiaat säilyttivät niitä vain varastoissaan hallituksen yrittäessä aikaansaada hintarajoja.

Kaikki nämä seikat ovat johtaneet siihen, että tilanne maassa on erittäin kriitillinen hallituksen kannalta katsottuna.

Joidenkin tietojen mukaan jotkut yli 1 000,000 työläistä edustavat työväenliitot Sao Paulossa suunnittelevat yleislakkoa lokakuun 3 päiväksi, jolloin vuotuiset palkkasopimukset päättyvät, vaikka sellaisia lakkoja ei sallitakaan lain mukaan.

On selvääkin, että alhaisesti ja keskinkertaisesti palkatut brasilialaiset joihin luokkiin kuuluu enemmistö maan asukkaista, on joutunut vastakkain erittäin vaikeiden aikojen kanssa.

Eikä ole sen parempaa keinoa näiden vaikeuksien kuvaamiseksi kuin seurata keskinkertaista minimipalkkaa tai vähän parempaa nauttivaa kauppa-apulaista Riossa.

Hänen vaikeutensa voivat hyvinkin alkaa heti aamulla havaittuaan, että hänen käytettävissään ei ole vettä, jolla voisi pestä ja ajaa partansa.

Tästä suuttuneessa mielentilassa hän joutuu useinkin odottamaan vesisateessa viidestätoista minuutista puoleen tuntiin ennenkuin pääsee bussiin tai junaan jolla hän kulkee laitakaupungilta työmaalleen.

Nämä junat kulkevat myöhästyneenä niin usein, että suuttuneet matkustajat ovat joissakin tapauksissa jopa sytyttäneet asemarakennuksiakin tuleen.

Lounas ravintolassa maksaa niin paljon, että kauppa-apulaisemme on mahdollisesti tuonut vähän evästä mukanaan. Jos hän haluaa käyttää puhelinta, niin useinkin hänen on odotettava jopa 10 minuuttia, sillä puhelinlangat ovat pahoin ylikuormitettuja.

Ja päivän päätyttyä hänen on jälleen jonotettava junaan pääsyä vain sillä erotuksella, että tällä kertaa hänen on odotettava mahdollisesti tunnin.

Kotona hän tapaa hermostuneen vaimonsa, joka oli päivällä joutunut jonottamaan tuntikaupalla päästäkseen lihakauppaan. Vaikka Brasilia on yksi maailman johtavimmista lihantuottajamaista niin erittäin huono jakelu- ja kuljetusverkosto muiden tekijöiden ohella aikaansaavat sen, että liha on erittäin kallista.

Sen jälkeen kun hallitus päätti kontrolloida lihanhintaa karjankasvattajat ja teurastimoyhtiöt päättivät heti pidättäytyä tuotteiden perille toimittamisesta.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadaassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Laosistako "uusi Korea"

Alkuviikolla julkaistiin meidänkin lehtemme uutisosastolla Hongkongista saapunut uutinen, mistä näkyy, että vissit sotaiset amerikkalaispiirit yrittävät saada kehitetyksi Laosista "uuden Korean", mikä myrkyttäisi edelleen kansainvälistä ilmapiiriä ja antaisi lisää voittomahdollisuuksia sotatarviketehtailijoille ja niiden rahoittajille.

Mainitun uutistiedon mukaan yhdysvaltalainen amiraali Harry D. Felt esitti Kaakkois-Aasian sotaliiton (SEATO) sotilasjohtajain konferenssissa Bangkokissa kansainvälisten asevoimien" perustamista siinä mielessä, että ne voitaisiin lähettää Laosiin. Että tarkoitus on Laosista muodostaa "uusi Korea" — ja vetää sotaan sekä Kiina että Yhdysvallat — se näkyy amiraali Feltin sapelinkalistelusta Kiinan Kansantasavaltaa vastaan hänen uhkaillessaan, että sotajoukkojen lähettämisellä Laosiin osoitettaisiin, jotta SEATO ei ole ainoastaan "paperitiikeri".

Onneksi, näin kerrotaan uutistiedoissa, sekä Ranska että Britannia hylkäsivät tämän sotasuunnitelman. Merkilepantavaa myös on, että hyljätessään amiraali Feltin ehdotuksen, että SEATO järjestäisi 10,000 miestä käsittävän armeijan Laosiin lähettämistä varten niin Ranska kuin Britanniakin vetosivat v. 1954 tehtyyn Geneven sopimukseen, jota Laosin taantumushallitus on taustamiehineen julkeasti rikkonut.

* * *

Ylläolevan uutistiedon taustamateriaalia on syytä kiinnittää huomiota siihen, mitä eräs länsisaksalainen suuri porvarilehti "Die Welt" kirjoitti jokin aika sitten Laosin tilanteesta. Mainitun lehden kirjoitus puhuu selvää kieltä sittenkin, vaikka siinä onkin eräitä tyypillisiä oikeistolehtien sanakäänteitä. (Esim. pääministeri Sannanikonen kaikki poliittiset vastustajat niputetaan "kommunisteiksi" ja Yhdysvaltain antamalle avulle annetaan mahdollisimman kaunis näkö).

"Die Welt" kertoo ensin nykytilanteen esihistorian. Miten Vietnamin sodan aikana myös Laosin pohjoisosissa muodostettiin ranskalaisia vastaan toiminut vapautusarmeija, jonka takana oli Pathet Lao-niminen kansanliike. Tämän liikkeen johdossa oli prinssi Suvanna Vong ja hänestä tuli pääministeri, kun Pohjois-Laosissa sijaitsevat Samneuan ja Phongsalyn maakunnat Geneven neuvottelujen yhteydessä 1954 saivat paikallisen itsehallinnon. Sitten "Die Welt" jatkaa:

Pitkäaikaisten neuvottelujen jälkeen pääministeri, prinssi Suvanna Phuman ja hänen velipuolensa, Pathet Laon johtaja prinssi Suvanna Vongin välillä päästiin marraskuun 19 pnä 1957 sopimukseen molempien maakuntien 'liittämisestä' muun Laosin yhteyteen. Pathet Lao asetti maakunnat jälleen Vientianen (Laosin pääkaupungin) ylijohdon alaiseksi ja lupautui liittämään joukkonsa osittain (1,500 miestä) Laosin armeijaan ja demobilisoimaan loppuosan (useita tuhansia miehiä).

Hallitus puolestaan sitoutui seuraavaan:

1. Myöntämään Pathet Laon seuraajajärjestölle Neo-Lao-Haksat-puolueelle (isänmaalliselle rintamalle) vapaan poliittisen toimintaoikeuden koko Laosissa;

2. olemaan painostamatta Pathet Laon virkamiehkoneistoa liitettävissä maakunnissa;

3. ottamaan kaksi kommunistista ministeriä, heidän joukossaan 'punaisen prinssin', taloudellisen suunnittelun ministereiksi;

4. noudattamaan puolueetonta politiikkaa idän ja lännen välillä.

Uuden hallituksen 'puolueettomuuspolitiikka' maksoi Laosille sen tähdellisesti tarvitsemat amerikkalaiset avustusrahat. Maan taloudellinen tilanne muodostui katastrofaaliseksi. Pathet Laon armeijan yhdistämisestä koitui vaikeuksia.

Elokuun 9 pnä 1958 täytyi pääministeri Suvanna Phuman parlamentissa suoritetun luottamusäänestyksen jälkeen jättää paikkansa mielipiteitään läntiseksi tunnetulle poliitikolle Phui Sannanikonelle. Sannanikone sanoi suoraksi kädeltä irti 'liiton' kommunistien kanssa ja potkaisi heidän ministerinsä ulos. Hoksat-puolueen, joka toukokuun 1958 jälkivaaleissa sai haltuunsa kaikki paikat pohjoisissa maakunnissa ja vahvan edustuksen parlamentissa, hän pani tuolloin valvonnan alaiseksi.

Joulukuussa 1958 Sannanikone sai de Gaullen esikuvan mukaan erikoisvaltuudet (diktaattorivaltuudet — V) yhden vuoden ajaksi ja lähetti parlamentin kotiin. Hän sai huomattavaa taloudellista apua Yhdysvalloista (joka maan asukasluvun huomioiden on tiettävästi suurin, mitä Yhdysvallat on millekään maalle antanut).

Sivumennen sanoen tämä Yhdysvaltain apu on mennyt miltei sataprosenttisesti Laosin armeijalle ja on Yhdysvaltain kongressille esitettyjen virallisten raporttien mukaan aiheuttanut Laosissa suurta poliittista mädännäisyyttä ja taloudellista keinottelua sekä rahan arvon yleistä laskua. Mutta antakaamme "Die Weltin" jatkaa:

Hän (pääministeri Sannanikone) kävi päättäväsi käsiksi Pathet Laon armeijan ongelmaa koskevaan ytimeen, yritti pakoittella ja hajoittaa jo liitetyt pataljoonat, ja antaa niiden johtotoolle upseereille, ja kun eräs pataljoona kieltäytyi, hän sulki sen suoralta kädeltä (keskitys)leiriin.

Ranskalle oli Geneven Indo-Kiina-sopimuksessa annettu lupa kutsua maahan 1,500 armeijan neuvonantajaa ja sata amerikkalaista kouluttajaa, jotka amerikkalaisten tietojen mukaan työskentelivät jo siviilissä. Ranska ei ollut käyttänyt tätä hyvakseen, mutta Sannanikone kutsui heidät maahan ja myöhemmin vielä lisää. Heinäkuun 11 pnä hän julisti Geneven sopimuksen Laosin osalta päättyneeksi ja vahvisti Laosin armeijan amerikkalaisten toimittamien kevyiden aseiden avulla. Lopuksi hän ilmoitti Indo-Kiina-komissionille, joka oli vain lykännyt istuntojaan, että se oli Laosin osalta lopullisesti hajoitettu, koska se ei ollut "täyttänyt tarkoitustaan."

* * *

Näin siis tatusti porvarillinen länsi-saksalainen suurlehti Laosin tilanteesta! Teksti puhuu puolestaan ja viittaa syyttävällä sormella myös Yhdysvaltoihin, kuten olemme aikaisemminkin jo todenneet.

Unkarissa suunnitellaan suurta teollisuuskehitystä

Budapest. — Unkarin kommunistinen puolue ilmaisi sunnuntaina suunnitelmansa maan täydellisesti kommunisoimiseksi.

Puolueen äänenkannattaja Nepszabadsagissa julkaistiin puolueen ensi marraskuussa pidettävän kongressin työohjelma.

Suunnitelmassa arvosteltiin terävästi Unkarin entisen stalinilaisen johtaja Rakosin ultravasemmistolaisia virheitä ja vieläkin terävämmin Imre Nagyn revisionistista joukkoa. Nagy, joka toimi Unkarin pääministerinä epäonnistuneen vastavallankumouksen tapahtuessa v. 1956 teloitettiin valtiopetoksesta viime vuonna.

Suunnitelman yhtenä kohokohtana on raskaan teollisuuden suuresti laajentaminen ja kotimaisten raaka-aineiden käyttäminen tuotannon kohottamiseksi 65-70 prosentilla.

Suunnitelman mukaisesti aiotaan kollektiivisoida täydellisesti maatalous mutta ei määrätä mitään ai kaa sen toteuttamiseksi.

Nuorisoliikkeen tehtäväksi jätetään vastavallankumouksellisen revisionismin jätteiden ja kansallisen chauvinismin täydellinen hävittäminen.

Viitaten Neuvostoliiton asejoukkojen sekaantumiseen Unkarin asioihin lehden kirjoituksessa sanottiin sitä yleväksi teoksi ja muistutettiin, että Janos Kadar joka oli Nagyn hallituksen jäsen, oli vedon nut Neuvostoliittoon ja pyytänyt apua länsimaiden assistamia imperialisteja vastaan ja estääkseen pitkän sisällissodan.

Ranskaan uusi puolueryhmä

Pariisi. — Ranskan entinen pääministeri Pierre Mendes-France, joka oli aikoinaan maltillisen radikaalisen puolueen johtaja, vahvisti keskiviikkona, että hänen nykyinen puolueensa Demokraattisen toiminnan liike on päättänyt yhtyä n.s. autonomiseen sosialistiseen puolueeseen, joka on oppositiossa Guy Molletin sosialistista puoluetta vastaan. Uusi puolue on arvostelut Molletin de Gaullelle antama tukea.

Mendes-France ei ole julkisesti ilmaissut tunustavansa sosialistisia periaatteita, mutta hän on suunnitelmatalouden kannattaja.

Autonomisen sosialistisen puolueen pääsihteerille Adouard Depreuxille lähettämässään kirjeessä Mendes-France kirjoittaa, että hän on yhä enemmän alkanut pitää tarpeellisena, että tulevaisuuden puolesta taistelevat voimat kootaan Jean Jauresin ja Leon Blumbin humanistisiin periaatetisiin perustuvan sosialismin ympärille.

Erittäin tärkeätä on meille canadalaisille huomata "Die Weltin" todistus Geneven rauhansopimuksen valvontakomission tiimoilta. Kuten tiedetään, Canada on yhdessä Puolan ja Intian kanssa tämän valvontakomission jäsen. Myös tiedetään, että Puola ja Intia ovat vaatineet tämän valvontakomissionin koollekutsumista, mutta Diefenbakerin hallitus on ilmeisesti Washingtoniin vilkuillen vastustanut ja jarruttanut tätä kutsua. Vastustaessaan Puolan ja Intian ehdotusta valvontakomissionin koollekutsumiseksi, Diefenbakerin hallitus on selittänyt, että valvontakomissioni on "tehtävänsä täyttänyt".

Mutta nyt saamme lukea "Die Weltista", että kansainvälisen rauhankonferenssin muodostaman valvontaelimen on muka hajoittanut (!) Laosin taantumushallitus ja kaiken lisäksi sillä perusteella, että valvontaelin ei ole "täyttänyt tarkoitustaan."

"Jos valvontakomissioni "ei ole täyttänyt velvollisuuttaan", niin silloin on kaksinkertainen syy sen koollekutsumiseen, että tehtävä tulee lopultakin täytetyksi.

Sitäpaitsi Laosin hallitus ei pysty tämän valvontaelimen hajoitamiseen. Se ei pysty siihen edes Diefenbakerin hallituksen myötäilyn avulla, sillä tämän valvontaelimen työ voidaan päättää vain sen omalla, yksimielisellä päätöksellä, ja sellaista päätöstä ei valvontaelin ole tehnyt. Maamme maineen pelastamisen ja rauhan säilyttämisen kannalta katsoen on siis toivottava ja vaadittava, että Diefenbakerin hallitus suostuisi Puolan ja Intian ehdotukseen Laosin kansainvälisen valvontaelimen koollekutsumiseksi.

Ryhtykäämme yhteistoimintaan aluksi pientenkin asioiden pohjasta

Moskova. — Maailman lehdistö on julkaissut paljon ristiriitaisia tietoja siitä keskustelusta, jonka pääministeri Hrushtshev kävi eräiden Yhdysvaltain ammattijärjestön AFL-CIOn johtohenkilöiden kanssa näiden järjestämässä tilaisuudessa. Sen vuoksi julkaisemme seuraavassa lyhennelmän Moskovan lehdissä olleesta selostuksesta.

Selostus Hrushtshevin ja ammattiyhdistysjohtajien keskustelusta Hrushtshevin vieraillessa USA:ssa

Keskustelun alussa J. Carey ja W. Reuther sanoivat olevansa yhdessä työtovereidensa kanssa erittäin kiinnostuneita avomielisestä ajatusten vaihdosta polttavan tärkeistä kansainvälisistä ongelmista.

Hrushtshev muistutti keskustelukumppaneilleen, että YKn käsiteltäväksi esitetyt Neuvostoliiton hallituksen ehdotukset yleisestä ja täydellisestä aseistariisunnasta, jotka edellyttävät aseistusmäärärahojen supistamisesta säästyvän määräprosentin tulevan erityiseen rahastoon, olevan omiaan muodostamaan tuen heikosti kehittyneille maille.

Reuther keskeytti Hrushtshevin puheenvuoron ja yritti mustata Neuvostoliiton politiikkaa taloudellisessa suhteessa heikosti kehittyneiden maiden avustamisasiassa. Hrushtshev vastasi hyökkäykseen: Te ammutte nuolenne väärään suuntaan.

Neuvostoliitto ei ole riistänyt eikä riistä ketään. Se avustaa heikosti kehittyneitä maita ystävän lailla asettamatta niille minkäänlaisia poliittisia ehtoja. Olemme esimerkiksi lähettäneet Jemeniin 1,000 tonnia viljaa. Mutta eihän siellä vallitse sosialistinen järjestelmä, se on kuningaskunta. Olisiko sellainen itsekkäissä tarkoituksissa annettua apua? Mitä etua meille siitä on? Emme voita siitä pääomia. Me menettelemme ystävien lailla.

Reuther ei kyennyt esittämään mitään Hrushtshevin todisteita vastaan ja huusi odottamatta: "Te riistätte Itä-Saksan kansaa".

Hrushtshev vastasi Reutherille: — Missä te olette nähnyt sellaista unta? Rauhoittukaa toki, teillähän on kuumetta. Kuka on antanut teille valtuuskirjeen esiintyä Saksan kansan nimissä? Miksi koetatte koko ajan puhua toisten kansojen edestä? Olette antanut sen seikan hemmotella itseänne, että monet maat ovat riippuvaisia Yhdysvalloista ja että niiden on pakko pyytää teiltä apua. Mutta sosialistiset maat seisovat vankasti omilla jaloillaan. Me emme ota hattua päästä teidän edessänne. Neuvostorupla ei ole kumartanut, ei kumarra eikä tule kumartamaan dollaria.

Puhe jatkui sitten aseistariisunnasta. Reuther ja eräät muut ammattiyhdistysjohtajat toistelivat porvarilehtien väitteitä, että Neuvostoliitto olisi tehnyt ehdotuksensa pelkästään propagandamielessä ja että Neuvostoliitto kuluttaisi aseistautumiseen yhtä paljon kuin Amerikkakin, nimittäin 40 miljardia dollaria vuodessa.

Hrushtshev vastasi:

Ensinnäkään me emme kuluta aseistautumiseen 40, vaan 25 miljardia dollaria teidän rahassanne laskettuna. Toiseksi, kun kuulen teidän sanovan Neuvostoliiton ehdotuksia propagandaksi, niin minua entisenä kaivostyöläisenä säälittää katsellessani teitä. Kerrotaan teidän syntyneen työväenluokan keskuudessa, mutta te puhutte aivan kuin kapitalistien edustaja. Jos Hearst julkaisee moisia juttuja, niin sen minä ymmärrän, mutta kun sitä toistelee eräs A m e r i k a n ammattiyhdistysten johtajiin kuuluva henkilö, niin ajattelen mieli katkerana: kylläpä ovat monopolistit saaneet teidät rappiolle!

Reuther väitti edelleen, että Neuvostoliiton aseistariisuntaohjelmassa ei otettaisi huomioon valvontaa.

"Me sitävastoin ehdotamme, että valvonta järjestettäisiin yhtäläisesti koskemaan Neuvostoliittoa ja Yhdysvaltoja", sanoi Reuther.

— Ei, ette te ehdota yhtäläisiä ehtoja, vastasi Hrushtshev. Amerikkalaisia sotatukikohtia on meidän rajojemme ympärillä, mutta meidän tukikohtiamme ei ole Amerikan mantereella. Minkähänlaiselta teidän olonne tuntuisi jos Meksikossa ja Canadassa olisi neuvostoliittolaisia sotatukikohtia?

Merimiesunionin puheenjohtaja J. Curran sanoi haluavansa esittää kysymyksen arkielämästä, kuten hän sanoi. "Kävin Neuvostoliitossa 30-luvulla, jolloin kuljetimme sinne teidän ostamianne koneita. Meitä ilahduttaa teidän saavuttamanne teknillinen kehitys. Minua kiinnostaa, tuleeko työehtosopimusjärjestelmä kehittymään edelleen teollisuutenne teknillisen kehityksen mukana ja tulevatko työläiset saamaan lakko-oikeuden. Miten ammattiliitot puolustavat työtätekevien etuja?"

Hrushtshev vastasi kääntyen Curranin puoleen:

"Minua teidän kysymyksenne miellyttää suoruudellaan ja vastaan siihen suoraan.

Ensimmäisinä vuosina Lokakuun vallankumouksen jälkeen meillä oli lakkoja. Kävin itsekin keskustelemassa työläisten kanssa lakkojen aikana. Nyt työläisemme eivät järjestä lakkoja? Miksi? Te löydätte itsekin vastauksen tähän kysymykseen, jos palautatte mieleenne eräitä tosiasioita. Missä kapitalistisessa maassa olisi mahdollista, että hallitus tekisi suunnitelmia työväenluokan hyvinvoinnin kohottamisesta ilman työläisten painostusta? Kapitalistisissa maissa ei voida kuvitellakaan sellaista, että työläisten palkkoja korotettaisiin työpäivän lyhentämisen yhteydessä ilman työläisten lakkotaistelua heidän vaatiessaan sitä. Meillä Neuvostoliitossa sitävastoin tämä tehtävä hoidetaan ensisijaisena.

Seuraavana Knight esitti kaksi kysymystä. Hän kosketteli niinsanottuja "vapaita vaaleja Saksassa" ja Unkarin kysymystä".

Tiedättekö jotain Saksan demokraattisesta tasavallasta, oletteko käynyt siellä? kysyi Hrushtshev. Itse olen ollut siellä monet kerrat ja voin sanoa teille, että Saksan demokraattinen tasavalta on perustettu kaikkein demokraattisimmalle pohjalle.

Hrushtshev antoi sitten voimakkaasti takaisin yrityksille vetää uudelleen esille niin sanottu "Unkarin kysymys". Hän totesi, että vuonna 1956 Unkarissa oli kansanvastaisten, työtätekevien valtaan tyytymättömien kapina. Vaikeana hetkenä *Janos Kadarin johtama* Unkarin vallankumouksellinen hallitus pyysi meiltä apua. Me täytimme pyynnön ja olemme siitä ylpeitä, sanoi Hrushtshev.

Mielestämme ammattiliittojen täytyy ottaa useammin yhteyttä toisiinsa. Kaikkea ei tietystikään ratkaista kerralla, mutta jos ammattiliittojen kesken alkaa kehittyä ja lujittua yhteistyö vaikkapa pientenkin kysymysten osalta aluksi, niin lopputuloksena on oleva molempien maittemme päätyminen ponnistustemme yhteenliittämiseen. Te ette saata käsittää yhdellä kerralla meidän ammattiyhdistystemme a s e n netta, kuten meidänkään ammattiyhdistystoimitsijamme eivät voi ymmärtää yhtäkkiä kaikkea teillä olevaa. Siksi niin teidän kuin meidänkin on tarkasteltava toisiamme lähemmin, päästävä paremmin selville toistemme toiminnasta. Mutta jos kerran sekä te että me haluamme rauhan lujittuvan sekä työläisten, työkansan toimeentulon paranevan, niin miksi me kärjistäisimme suhteitamme? Siitähän voittavat vain meidän yhteiset vastustajamme.

USA:n TIEDEMIEHET MIELISSÄÄN NEUVOSTOLIITON KUUHAVAINNOISTA

New York. — Amerikan tiedemiehet joutuivat suuren riemun valtaan, va kka eivät tulleetkaan yllätetyiksi kun tieto saapui Neuvostoliitosta, että raketin kuuhun ampuminen on jo todistanut, ettei kuussa ole mitään magneettisia kenttiä.

Pitäen tätä havaintoa "suurena löytönä, jonka meidän ihmiset ovat kovasti halunneet saada selville", Chicagon yliopiston Yerkes tähtitornin johtaja tri Gerard P. Kuiper sanoi, että hän ja monet muut tiedemiehet ovat jännityksellä odottaneet havainnoita, joita saadaan kuuhun syöksyneen venäläisten raketin avulla.

Kaikkein tärkein johtopäätös, joka Neuvostoliitosta saadusta raportista voidaan vetää, on vahvistus nykyiselle käsitteelle kuun kokoonpanosta. Käsite osoittautuu melkein sataprosenttisesti paikkansapitäväksi, sanoo tri Kuiper.

Tämä on kuuta koskevan probleemin tieteellisen ajatuksen yleinen linja.

Maa ja Kuu muodostuivat yhdessä samasta aineesta, joka ensin oli olemassa pölyn ja kaasujen kylmänä kasaantumisena kahtena nukliana. Suuremmasta muodostui maapallo ja pienemmästä kuu.

Kaksi taivaankappaletta kasvoivat nykyiseen kokoonsa vetämällä puoleensa kosmillisia jätteitä, sellaisia kuin meteooreja. Meteoorien antamat sysäykset, jotka lisäsivät painovoimia ja energia noiden taivaankappaleiden omasta radioaktiivisuudesta, saivat maapallon ja kuun kuumenemaan siihen pisteeseen, jossa niiden sisusta muodostui suuremmalta osalta sulaksi aineeksi.

Tämän kautta kuusta saatu kuva osoittaa sen olevan silikaattikivipallo, joka ympäröi kiinteätä raudasta muodostunutta sisustaa, sanoo tri Kuiper. 10 prosenttia kuun aineesta on rautaa ja loppu silikaattia. Kuu on perusteeltaan hyvin paljon niinkuin pieni maapallo, josta kuori on kierretty pois, sanoo hän.

Koska kuussa ei ole magneettikenttiä, niin se samalla merkitsee sitä että siellä ei ole mitään sellaista säteilyvyöhykettä, joka ympäröi maapalloa.

"Me tiedämme nyt varmasti, että ladattujen ainehiukkasten aurinkotuulet puhaltavat esteettömästi kuun pinnan yli", selostaa tri Kuiper. Nämä kuljettavat mukanaan pieniä magneettikenttiä, niin että ei ole tiukasti totta sanoa, että kuussa ei ole mitään magnetismia. Sillä yksinkertaisesti ei ole omaansa. Venäläisiä tiedemiehiä tulee kiittää tämän hienon havainnon johdosta", lisää tri Kuiper.

Autohuoltoasemien johtajatkin lahjamerkkejä vastaan

Ottawa. — Ontarion autohuoltoasemien johtajat ovat yhtyneet taisteluun Canadian Association of Consumersin (Canadan kuluttajien yhdistyksen) kanssa lahjamerkkejä vastaan.

Ontario Retail Gasoline and Automotive Associationin vuosikokouksessa täällä hyväksyttiin yksimielisesti päätös, jossa vastustetaan näiden merkkien käyttöä.

Kuluttajien yhdistyksen vuosikokouksessa, joka myös on koolla täällä, hyväksyttiin niinikään yksimielisesti raportti, jossa vaadittiin jotta olisi ryhdyttävä vaikuttavimpiin toimenpiteisiin aikaansaadakseen tiukempia lahjamerkkien jakoa koskevia lakeja.

Autohuoltoasemien johtajien yhdistyksen johtokunnan jäsen Doug Fletcher sanoi yhdistyksensä vuosikokouksessa, että lahjamerkit olivat paheellinen keino kuluttajien nylkemiseksi.

Hän sanoi, että hän haluaa jotta Ontarion prokuraattorin virasto ryhtyisi lainopillisiin toimenpiteisiin näitä merkkejä jakavia ruokatavaraketjukauppoja ja vieläpä joitakin autohuoltoasemiakin vastaan.

Mr. Fletcher sanoi, että Canadan rikoslain 396 pykälässä selvästi kielletään sellaisten merkkien käyttö, mutta viranomaiset ovat valinneet syytöksien nostamiseksi rikoslain 322 pykälän, joka on "teknillinen ja täynnä aukkoja oleva lakitekele."

Liika on aina liikaa

Accra, Ghana. — Eräs 65 vuoden ikäinen ghanalainen farmari joutui tällä viikolla oikeuden eteen syytettynä itsemurhayrityksestä. Hän sanoi, että hän halusi tehdä itsemurhan siitä syystä, että hänellä oli seitsemän vaimoa ja 30 lasta.

Poanin Twumasi sanoi: "Olin niin sekaisin, että halusin kuolla."

Työttömyys Suomessa jyrkässä nousussa

Helsinki. — Työttömyysluvut ovat syyskuun aikana kääntyneet jyrkkään nousuun. Syyskuun 18. päivänä päättyneellä selostusviikolla kohosi työttömyyskortistoihin merkittyjen luku ennakkotietojen mukaan 9,131, josta määrästä 10 prosenttia on naisia. Viikkoa aikaisemmin työttömien luku oli 7,140.

Enemmän kuin kolmasosa eli 3,233 työttömyyskortistoihin hyväksytyistä on Oulun työvoimapiirissä. Erittäin nopeasti ovat työttömyysluvut kohonneet myös Tampereen työvoimapiirissä jossa kahden viikon pituisena ajanjaksona työttömien määrä nousi 700:sta 2,017. Myös Vaasan työvoimapiirissä on tapahtunut melkoinen nousu. Helsingin, Kouvolan ja Joensuun työvoimapiirien alueella ei vielä viime viikon päättyessä oltu avattu ainuttakaan työttömyyskortistoa.

Töihin sijoitettuja oli 18. 9. koko maassa 7,031 ja sijoittamattomia 2,100. Viime vuoden vastaavana aikana työttömyyskortistoissa oli 25,-161 henkilöä.

SUOMEN UUTISIA

Helsingissä, syysk. 22 p. 1959, Suomi-Seura.

ULKOMAISTA PÄÄOMAA SAATAVA SUOMEEN

Pääministeri Sukselainen: "Se nousu, joka Amerikassa jo vuosi sitten oli selvästi alulla, on kuluneen vuoden aikana tärkeimmissä vientimaissamme jatkuvasti vahvistunut ja päässyt meilläkin selvästi alkuun", lausui päämin. Sukselainen esittäessään taloudellisen katsauksen Suomen Säästöpankkiliiton vuosikokouksessa syyskuun 18 päivänä.

"Teollisuustuotannon kasvu on ollut kyllä hidasta, mutta varmaa. Puolen vuoden taitteessa ei tuotannon määrä vielä ollut kuin 3.5% suurempi kuin vuotta aikaisemmin, mutta nimenomaan kulutustarvikkelien tuotanto oli keskimäärin huomattavasti voimakkaampaa ja nousi 7.2%. Sensijaan ei investointitoiminta ole vielä päässyt kunnolla alkuun muualla kuin rakenustoiminnassa.

Puunjalostusteollisuuden ja kaivostoiminnan alalla suunnitellut ja kauan valmistellut laajennukset ovat kuitenkin jo pääsemässä käyntiin, joten investointitoimintaankin on vauhtia lähikuukausina odotettavissa.

Huolimatta siitä, että näköalat niin kotimaisen kulutuksen kuin vienninkin alalla ovat lupaavat, meidän täytynee kuitenkin totuttautua siihen ajatukseen, että työttömyyden hävittäminen on sitkeän uurastuksen takana ja että valtion ja kuntien on tulevanakin talvena käytettävä huomattavasti varoja työtilaisuuksien aikaansaamiseen. Meidän on ensinnäkin saatava investoiminen nykyistä paljon voimakkaampaan käyntiin. Meidän on ilmeisesti saatava maahan huomattavasti ulkomaista pääomaa pystyäksemme luomaan niin paljon uusia pysyviä työpaikkoja kuin rakennustyöttömyyden karkoittaminen edellyttää."

Kauppa- ja teollisuusministeri Ahti Karjalainen on kirjoittanut "Kyntäjän" lehdelle artikkelin yhteismarkkinasuunnitelmista ja Suomesta lausuen mm.:

Suomen ulkomaankauppapolitiikasta vastuulliset piirit eivät ole voineet sulkea silmiään siltä vaaralta, että eräät Suomen kanssa kilpailevat maat pääsisivät sen johdosta, että niiden viemiltä tuotteilta ei perittäisi enää tulleja, Suomeen nähden entistä parempaan kilpailuasemaan. Tämä olisi huolestuttavaa sekä koko maan puunjalostusteollisuuden että myös maaseudun kannalta.

Näiden näkymien vuoksi Suomen hallituksen taholta on julkisesti todettu, että Suomi on taloudellisista ja kauppapoliittisista syistä kiinnostunut niistä suunnitelmista, joita mainitut seitsemän maata laativat — kuten se on tietysti kiinnostunut siitäkin, millaisen kohtelun suomalaiset vientitavarat ajan mittaan saavat ns. kuutosten piirissä. Tämä on Suomelle puhdas taloudellinen kysymys. Sanomatta on selvää, että Suomi ei voi eikä halua mennä mukaan mihinkään sellaisiin liittohankkeisiin, jotka pienimmässäkään määrässä vaarantaisivat Suomen noudattaman sodanjälkeisen perinteellisen ulkopoliittisen linjan. Mitään lopullista kannanottoa ei Suomen hallitus tässä asiassa ole omaksunut. Ei sillä ole ollut siihen toistaiseksi syytäkään, sillä seitsikkosuunnitelma — enempää kuin muuten kuutossuunnitelmakaan — ei ole vielä lopullisesti valmis. Kukaan ei tänä päivänä edes vielä pysty varmasti sanomaan, syntyykö seitsikkojen suunnittelema vapaakauppa-alue vaiko ei, ja jos syntyy, millaisen muodon se saa.

Kuten ulkopoliittisesti, niin kauppapoliittisestikin pienen Suomen asema nykyisessä maailmassa on erikoislaatuinen. Noin neljännes u l k o maankaupastamme tapahtuu itä-ryhmän maiden anssa. Näiden joukossa tärkein kauppatuttavamme on tietysti Neuvostoliitto, minkä kanssa käymämme ulkomaankauppa on koko ulkomaankaupastamme noin viidennes. Tämä kauppa on monista syistä Suomelle luonnollista, edullista ja tärkeää. Sitä meillä ei ole varaa eikä syytä vaarantaa, vaan meidän on hoidettava ulkomaankauppapolitiikkamme s i t e n, että meillä säilyy mahdollisuus käydä laajaa kauppaa niin itä- kuin länsiryhmän maiden kanssa ja myös edellytykset kehittää kauppaamme joka suuntaan. Kuluvan kesän aikana Neuvostoliiton kanssa uudesta, vuosia 1961—65 koskevasta runkosopimuksesta käydyt neuvottelut osoittavat, että myös tätä kauppaamme on mahdollista jatkuvasti kehittää kummankin maan kansantaloudelle edullisella tavalla. Olisimme harkitsemattomia, jos antaisimme tämän kaupan tavalla tai toisella näivettyä. Toisaalta on ennen kaikkea puunjalostusteollisuuden, mutta muidenkin teollisuuksiemme kannalta tärkeää myös läntisillä markkinoilla säilyttää kilpailukykymme. Ne ongelmat, joita tätä taustaa vasten tarkasteltuna joudutaan ulkomaankauppapolitiikassamme ratkaisemaan, eivät ole aivan yksinkertaisia. Mutta ne ovat niin elintärkeitä Suomelle, että mitkään ponnistukset eivät ole liiallisia hakiessamme niihin oman maamme kannalta mahdollisimman edullista ratkaisua. (Maak.)

PÄIVÄN PAKINA

Tulipalojen torjuntaviikosta

Alkaen tästä päivästä (lauantaista) ja päättyen ensi lauantaihin (lokak. 10 p.) vietetään Canadassa erikoista tulipalojen torjuntaviikkoa, mihin kannattaa kiinnittää huomiota sekä kotona että yhteisissä laitoksissamme.

Totta on, että meillä on aivan ylöttömän paljon kaikenlaisia "viikkoja" ja "päiviä", joilla ei ole runsaudenpaljouden kannalta katsoen juuri mitään merkitystä. Puuttuu vain, että järjestäisimme "olkaa armeliaita suurtyönantajille" viikon!

Mutta kuten sanottu, tulipalojen torjuntaviikko, jonka yhteydessä kiinnitetään huomiota tulipalojen torjumisen eri puoliin ja -mahdollisuuksiin, antaa meille kaikille ajankohtaista ajattelemisen aihetta.

Ottakaamme joitakin asiaa valaisevia tilastotietoja, niin epäilyttäviä tilastotiedot ehkä ovatkin, — Viimeksikuluneen kymmenen vuoden aikana on liittovaltion viranomaisten antamien tietojen mukaan Canadassa ollut 7,012,-000 tulipaloa, mitkä ovat vaatineet 5,355 ihmisuhria, loukanneet vakavasti 16,000 muuta ihmistä ja aiheuttaneet yli miljardin dollarin omaisuusvahingot!

Kun siihen vielä lisätään, että valtaosa näistä tulipaloista olisi voitu välttää — että valtaosa maassamme tapahtuvista tulipaloista johtuvat inhimillisestä välinpitämättömyydestä, varomattomuudesta ja tietämättömyydestä, niin silloin on meillä kaikilla syytä itsetutkiskeluun ja varotoimiin, varsinkin syyskylmien vaatiessa jälleen lämmityslaitteiden kunnostamista jne.

Mitä nämä tilastotiedot tarkoittavat inhimillistä kärsimystä mittapuuna käyttäen, sen voi lukija itse arvostaa parhaiten. Mutta syytä on korostaa kuitenkin, että tulipalojen aiheuttamat menetykset Canadassa ovat kutakin asukasta kohti pahimpia maailmassa — ja tilanne on ilmeisesti pahenemassa. Vuonna 1952 oli Canadassa tulipalojen aiheuttama omaisuusvahinko keskimäärin $5.86 jokaista miestä, naista ja lasta kohti — nyt se on $6.75. Ja viime vuonna oli noin neljätuhatta tulipaloa enemmän kuin v. 1958.

Mikä on sitten tulipalojen vastustamisviikon keskeisin tavoite? Tulipalojen estäminen siten, ettei jätetä mahdollisuuksia tulipalojen syttymiselle.

Jos asuntojen nurkat puhdistetaan tulenarasta tavarasta, niin selvää on, että silloin on vähemmän tulipalojen vaaroja. Jos syyskauden alkaessa tarkastetaan lämmityslaitteet ja erikoisesti metalliset savupiiput, jotka ruostuvat hyvin helposti pilalle, niin selvää on, että silloin on vähemmän tulipaloja kovien pakkasten aikana jolloin lämmityslaitteita kuormitetaan ylenpalttisesti.

Mutta sen lisäksi on syytä tarkastaa yleisiä laitoksia, kuten esimerkiksi haalejamme ja niiden nurkkia, kuten asianomaiset viranomaiset tarkastavat tämän viikon aikana sairaaloita ja muita yleisiä laitoksia.

Kouluissa annetaan lapsille opetusta siitä, miten pääsevät pois luokkahuoneesta tulipalon sattuessa ja mitä yleensä pitäisi tehdä tulipalojen välttämiseksi. Mutta tätä opetusta voidaan tuntuvasti auttaa kotona kertomalla lasten ymmärrystä vastaavalla tavalla, mitä vaaroja tulella leikkimisestä on. Jokatapauksessa tulisi huolehtia siitä että lapset — jotka yleisesti puhuen ovat taipuvaisia ihailemaan tulta — eivät saa mahdollisuutta tulella leikkimiseen.

Tulipalojen välttämisestä puheenollen, olkoon sitten kysymys kotioloista, autosta, moottoriveneestä tai jostakin yleisestä paikasta, on puhtaus ja huolellisuus ensiluokkaisen tärkeä tekijä, selittävät palokuntalaiset ja muut asiantuntijat. Näihin puoliin kannattaa siis kiinnittää erikoishuomiota juuri nyt, tulipalojen torjumisviikolla.

— Känsäkoura.

Italia nujersi SULn pistein 108-100

Länsi-Saksa puolestaan selviytyi voittajana posetiivareista pistein 106—102

Rooma. — Sunnuntaina Rooman Olympiastad'onilla jatkuneissa Italia—Suomi ja Italia—Länsi-Saksa yleisurheilumaaottelussa saavutti Italia Suomen Urheiluliiton joukkueesta selvän voiton 108 pisteellä 100 vastaan. Länsi-Saksa puolestaan vei voiton Italiasta lopullisten pisteiden ollessa 106—102.

Päivän suurimmaksi suomalaisyllätykseksi muodostui se, kun Pentti Repo voitti kiekonheitossa Italian Consolinin tuloksella 52.85. Muissa lajeissa suomalaiset eivät erikoisesti venyneet ja kun Suomi jäi hännille vielä 4x400 metrin viestissä, jäi rako kahdeksaksi pisteeksi.

110 metrin aidoissa isännöivät italialaiset ja suomalaiset jäivät metrikaupalla. 200 metrillä Strand teki hyvää työtä ja sijoittui toiseksi Italian Berrutin jälkeen ajalla 21,8.

Saksalaiset hallitsivat estejuoksussa ja pituushypyssäkin veivät saksalainen ja italialainen ensitilat. Valkama sijoittui vasta kolmanneksi tuloksella 7.40. Keihäskin meni Italialle. Kiekon lisäksi vain 10 000 metrillä ja seipäässä pääsi voittajaksi suomalainen. Simo Saloranta voitti kympin ajalla 29.59,9.

PARHAAT TULOKSET:

110 aidat: 1) Mazza, Italia 14,7; 2) Svara, Italia 14 7.

800 m: 1) Schmidt, Saksa 1.49,3; 2) Salonen, Suomi 1.49,4.

200 m: 1) Berruti, Italia 21 2; 2) Strand, Suomi 21,8.

Keihäs: 1) Lievore, Italia 76.89; 2) Paananen Suomi 76.00.

Pituus: 1) Steinbach, Saksa 7.53; 2) Bravi, Italia 7.43.

Seiväs: 1) E. Landström, Suomi 4.40; 2) Sutinen, Suomi 4.25.

Kiekko: 1) Repo, Suomi 58.85; 2) Consolini, Italia 52.40.

3,000 m esteet: 1) Böhme, Saksa 9.06,6; 2) Laufer, Saksa 9.08 6.

10 000 m: 1) Saloranta, Suomi 29.59,9; 2) Höger, Saksa 30.04,0.

4x400 viesti: Saksa 3.10 4; 2) Italia 3.11,1; 3) Suomi 3.11,7.

Ranska--Ruotsi maaottelua johtaa Ranska

Pariisi. — Ranskan ja Ruotsin välinen yleisurheilumaaottelu alkoi täällä viime lauantaina. Pisteet ensimmäisen päivän jälkeen 59—47 Ranskan hyväksi.

TULOKSIA

110 m aidat: 1) Duriez, Ranska 14,5, 2) Andersson, Ruotsi 14,6.

100 m: 1) Delecour, Ranska 10,4, 2) Geneveay Ranska 10,5.

800 m: 1) Waern, Ruotsi 1.47,8, 2) Jazy, Ranska 1.47,9.

Moukari: 1) Asplund, Ruotsi 60.39, 2) Husson, Ranska 60.29.

Pituushyppy: 1) Collardot, Ranska 765, 2) Wahlander, Ruotsi 761 (uusi R. ennätys).

400 m: 1) Seyne, Ranska 47,0, 2) Jonsson, Ruotsi 48,0.

5,000 m: 1) Bernard, Ranska 14.21,6, 2) Bogey, Ranska 14.24,8.

Kuula: 1) Uddebom, Ruotsi 17.00, 2) Eklund, Ruotsi 16.43.

Korkeus: 1) Pettersson, Ruotsi 208, 2) Fournier, Ranska 201.

4x100 m: 1) Ranska 40,3, 2) Ruotsi 40,8.

Waernin aika 800 metrillä on sama kuin Ruotsin ennätys ja Jazyn aika on uusi Ranskan ennätys.

Suuntana South Porcupine

Port Credit. — Onnittelen South Porcupinessa tehtyä päätöstä, että siellä vietetään ensi kesänä yhdistetyt Laulu-, soitto- ja urheilujuhlat. Niin sitä pitää ottaa vain rohkeasti härkää sarvista kiinni niin huomaakin sen lauhkeammaksi kuin milta alussa tuntui. Sillä on aina oma viehätyksensä kun juhlat pidetään eri paikkakunnilla. Näin tulee monen lähdettyä pitkällekin matkalle juhlimaan ja samalla joko katsomaan tuttavia tai uusia maisemia, aina kunkin asiantilasta johtuen.

Meidän perheen neuvottelussa tuli jo päätetyksi että auton nokka tulevana kesänä suunnataan pohjoiseen, jos ei mitään voittamattomia esteitä satu. Mutta sitä ennen toivomme saavamme lukea Vapauden palstoilta "väliaikatietoja" juhlajärjestelytouhuista, se ei ainakaan ole vahingoksi, päin vastoin se pitää matkakuumetta korkealla kylmän talvenkin yli.

Onneksi siis olkoon reippaassa touhussanne ja näkemiin ensi kesänä. — Sohvi.

P. W. VIIKERI
Suom. Silmälasispesialisti
SILMIEN TARKASTUSTA
36 Sanford Ave., Toronto, Ont.
Puhelin HO. 6-1260
Vastaanotto:
Joka toinen ja neljäs keskiviikko kuukaudessa kello 3—8.

SÄHKÖKIUAS
saunassanne kaupungissa tai maalla, säästää työtä, on siisti, käytännöllinen ja halpa käyttää.
Tiedustelkaa:
UNIVERSAL
STEAM BATH CO.
Puhelin AV. 5-2144
4 Langstaff Side Rd. W.
R. R. 1 Richmond Hill, Ont.

CSJ:N OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, Site 11, R. R. 3, Sudbury, Ont.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John St.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa kuukauden toisena sunnuntaina klo 2 ip. Kirjeenvaihtaja: Minnie Vainio, 1764 Haro St., Vancouver 5, B.C.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R.R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maananaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Timminsin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 7 illalla.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla ja johtokunnan kokous samana iltana klo 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtaja Oscar Männistö ja kirjeenvaihtaja: Almo Mäki, Box 354, Sudbury, Ont.

• NYT SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME •

SUURI LÄÄKÄRIKIRJA

Kirjallisuutemme suurimpiin teoksiin kuuluu 45 suomalaisen lääkärin yhteistyön tuloksena syntynyt "Suuri Lääkärikirja", jonka päätoimittajana on dosentti Niilo Saksela. Siinä esitetään 1,106 sivulla ja 900 kuvalla koko se lääketieteellinen tietomäärä joka tällä hetkellä on Suomen lääkärikunnan ensirivin miesten tutkimusten tuloksena saavutettavissa.

Teoksen toimittaja kirjan esipuheessa sanoo: "Nyt ilmestyvän 'Suuren Lääkärikirjan' tekijöitten harras toivomus on, että se todella kykenisi auttamaan lukijoitaan tautien merkityksen ja luonteen samoin kuin niiden ehkäisyn ja hoidon ymmärtämisessä ja täten osaltaan täyttäisi tehtävänsä nykyaikaisessa yleistajuisen lääketieteen valistustyössä."

Teos hakemistoineen käsittää 1121 sivua ja 900 kuvaa. HINTA SID. **$8.00**

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY, ONT.

PERHEEN NUOREMMILLE

Marleen Found a Duck That they Will Eat

Dear Setä!

How are you? I am fine. I just came from the barn and it is now 9:15, but I started out when it was about 7.00 o'clock.

Our teacher's name is Mrs. Adolph and she lives in Minnow Lake. She travels by car and in the evening she goes home by car. She is a very nice teacher, I think, but some of the children don't like her. They say she's too cross, but I don't think so and she has to be strict with some of the big boys, because they don't do what they are told. Outside they fight and inside they don't do their work.

On Saturday, September 19th, we started to dig our potatoes and they are coming along nicely. But there is one thing that is not coming along nicely and that is my back, it is sore from bending and and sorting the potatoes into pails. After the pails are full we have to pour them into the bags. We have two bags at every place, one bag is for big potatoes and seed and the other bag is for the small potatoes.

We have a really small calf. It is about the size of our dog, Henry, so when it is out Henry goes and plays with it. It has grown quite a bit since it was born. It is about four weeks old but it looks more like a week old compared to the other calves.

One day Rita and I went into the pasture to look for our cows, when we heard a shot near the beaver dam, so I told Rita let's go and see who is shooting down there. We started down the hill and went over one beaver dam to the other side and then on to the other dam. When we got there we were too late to see who shot, but it wasn't too late to see what he had shot. On the other side of the beaver dam there was a duck wounded in the wing and he could not fly, so we didn't know what to do with it. We decided to take him home to show to daddy. We got a little wet getting the bird, but we finally got it. It had been shot with a small 410 shotgun and it was hurt just so he couldn't fly. When we got home daddy said that we would have to kill the duck so he wouldn't suffer. Daddy took the axe and chopped its head off and we will eat it. This will be the first time I ever tasted duck.

We put our cows in the pasture in a real good place, but they still went to the Larabies, so we went and got them. We put them back into our own field for the rest of the day and I'm glad that I don't have to look after them while they are there.

Marleen Maensivu,
Markstay, Ont.

Toimittajasetä juttelee

Haloo tytöt ja pojat!

Taas on kulunut eräitä viikkoja kun osastomme on jäänyt julkaisematta siitä yksinkertaisesta syystä kun ei ole saapunut lasten kirjeitä. Setä ainakin toivoo, että nyt kun lapset ovat päässeet kunnollisesti alkuun koulutöissään, että kirjeitä saapuisi useampia joka viikko. Sitten osastomme pääsisi päivänvaloon kerran viikossa.

Nyt saapui kirje Marleenilta ja olemmekin siitä kovin kiitollisia, sillä Marleen on edelleen yksi ahkerimmista kirjeenvaihtajistamme ja kirjoittaa mielenkiintoisista aiheista. Nyt hän kertoo oloistaan farmillaan ja myös kouluasioistaan ja toivomme, että kaikki osastomme lukijat huomaavat kirjeen.

Setä tarkasteli toissapäivänä kalenteria ja huomasi, että seuraava, varsinkin lasten juhlapäivä on Halloween ja sitä juhlitaan lokakuun 31 pnä, mikä tänä vuonna on lauantaipäivä. Se onkin hauskaa kun näinkin tärkeä juhlapäivä sattuu lauantaina, sillä kaikilla on tilaisuus pitää enemmän hauskaa silloin. Setä onkin jo kuullut, että Halloween tansseja järjestetään melkein kaikille suomalaisille haaleille, joten vanhempi väki pääsee myös mukaan Halloweenia juhlimaan.

Ennen Halloweenia on kuitenkin noin vikon kuluttua määrä viettää kiitospäivää, jolloin varsinkin farmiväki juhlii kuluvan vuoden satoa. Setä ainakin toivoo, että silloin olisikin syytä juhlia. Silloin saamme myös nauttia maanantaista, joka taitaa olla kansallinen juhlapäivä, ettei kenenkään tarvitse mennä kouluun.

— Toimittajasetä.

KIITOS

Sydämellinen kiitos poikani perheelle ja kaikille ystävilleni läheltä ja kaukana niistä ihanista lahjoista, sähkeistä ja korteista joilla muistitte minua täytäessäni 60 vuotta.

Olette aina tervetulleita meille, koska teillä vain on tilaisuus.

Monin lämpimin kiitoksin,

VILI LAMPINEN
2020 E. 11 MILE ROAD
ROYAL OAK, MICH., USA

SARNIASSAKIN ALETAAN TALVITOIMINTA

Sarnia. — Ei ollenkaan sillä, että täällä olisi vielä niin talven aika, sillä syyskuun loppupäivinäkin oli 86 lämpöä ja sitä onkin ollut pitkät ajat. Mutta mitä tarkoitan talvitoiminnalla, on paikallisen CSJ:n toiminta.

Eihän sitä ole niin suuria kesätoiminnoita ollutkaan, sillä mitäpä sitä näin pienellä suomalaisperukalla paljon voi toimia, mutta sen verran, että ei aivan nukuta. Aikaisin kesällä oli mojakkajuhlat, jossa olikin paljon yleisöä ja ohjelmaa, sillä silloin saimme nauttia detroittilaisten esittämästä ohjelmasta oman lisäksi. Heiltä sitä olikin paljon ja hyvää, jota ei pienellä joukolla saa toimeksikaan, mutta Detroitissahan on niitä kalevan kansalaisia lähes puoli tämän Sarnian väkiluvusta.

No, oli meillä sitten taas syysmojakkajuhlat kuluneen kuun 20p. Ilma oli kaunis, vaikka radio ennusti sadetta ja oli vähällä säikäyttää ihmiset pois koko huvista. Yleisöä oli paikalliseen suomalaisasutukseen nähden kohtalaisesti, mojakka syötiin ja kovasti sanoivat sen olleen hyvää. Ja niinhän se on aina ollut, sillä täällä Sarniassa on niitä hyviä mojakan keittäjiä, sekä miehiä että naisia. Tämän kesän mojakat on keittänyt miehet kummissakin juhlissa. Mutta ei ne ole naisetkaan huonompia, monena kesänä he ovat saaneet kiitokset hyvillä mojakoillaan.

Ennen ja jälkeen syönnin pelattiin jännittäviä kenttäpelejä, joissa ensisijoista syntyi ankarat kilpailut. Paha vaan, ettei Vesasen Sulo ollut läsnä, sillä hän on melko varma ykkönen nuolen heitossa Kuuselan Vesan kanssa. Niinpä Vesa saikin kukkoilla sitten yksinään ensi palkinnosta. Toiseksi ratkaisussa pääsi O. Halminen, kolmas N. Rajala samalla tuloksella. Naisten sarjassa ensimmäinen oli Helmi Saari, toinen Rauha Caffo, samalla tuloksella ja kolmas Martta Kumpu.

Santapussin heitossa kuulin Kitusen Iivar'n pannakoivan että: "Hyvin minäkin sain mutta kyllä se tuo Eemeli aina voittaa". Siinä olikin silloin vain kahvit kysymyksessä mutta kyllä se niin kävi lopuksikin että Kumpu Emil sen nurmen niitti. Toiseksi I. Kitunen ja kolmanneksi L. Lammi.

No, onhan sitä käyty sitten muuallakin kuluneen kesän aikana, vallankin Toronton Tarmolassa, jotkut hyvinkin usein. Niin että aikaa sitä seurataan aikalailla tarkasti. Osastomme lahjoitti Vapauden ryntäykseen 200 tolsua, yksityisten lahjoituksia en ole seurannut oikein tarkasti, mutta kyllä kai ne ovat pistäneet toimeksi hekin.

Sitten ne kuuluisat kukkatanssit, jotka ovat aina ensimmäiset talvitoimintaan lähdettäessä, tulevat olemaan lokakuun 24 päivänä, Water-kadun haalilla, kuten ennenkin. Siellä sitä taas on jännää, kun nämä kulkurikollit tahtovat isännöidä siinä kukkien ostossa ja ne enimmäkseen ovat emäntien kukkia, kun täällä on niin vähän yksinäisiä suomalaisia naisia. Mutta "foniahan" se vaan on, ettei siitä sentään perheriitoja synny. No, siellä tansseissa siis tavataan — ja hymyillään. — Spokanen Kalle.

Espanjassa kovia kommunistituomioita

Madrid. — Simon Sanchez Montero, Espanjan kommunistipuolueen politbyroon jäsen, tuomittiin Madridissa 14 vuodeksi vankeuteen lakko- ja vastalausemielenosoitusten järjestämisestä. Hänen puoluetoverinsa Luis Lucio Lobato tuomittiin 12 vuodeksi vankeuteen.

Syyttäjä oli vaatinut miehille huomattavasti ankarampia tuomioita. Syytetyt selittivät olevansa Espanjan kielletyn kommunistipuolueen jäseniä.

CLUB news

A New Hall Rises

We were one of the ones to take part in the big work bee that is going on at Beaver Lake. Readers will recall that the Beaver Lake hall burned down last fall and there have been many claims that the fire was started deliberately. But in any case the building burned to the ground and was a complete loss.

Since then the people at Beaver Lake have been raising funds through every means at their disposal and they seem to have received quite a tidy sum to build a new hall.

Quite frankly, we were amazed at the work that has already been accomplished. They have actually got the main part of the building up, tin roof and all. This is quite an accomplishment, because to start with the basement is completely made of cement and cement blocks and the wooden structure starts from the main floor.

Those of you who have been at the old hall before will recall that the restaurant was a very small place. Now, they have a huge restaurant that takes in the whole area under the stage, plus considerable space under the main hall. The area is really huge compared to the old hall.

The whole building has ben turned around compared to the old location and sits well back off the front edge of the lot. It is much handier now, because there is a good sized front yard for parking.

As a matter of fact, while we were helping put the last of the tin roof in place, we were of the opinion that very soon the hall would be in shape to hold the first dance. It is still warm enough that heating would not be required and a dance would probably attract people from miles away to see the new building. And maybe that way too, more volunteer labor would respond to the work bees.

It is fantastic what can be done through work bees. During our session out there last Saturday we had an opportunity to talk with Werner Lammi, who said he is now on his Inco pension, and therefore has a lot of time to work at anything (he has actually been on the job steadily since the building was started). He is more or less in charge of the actual building. And we should hasten to add that there have been numerous other Beaver Lake people who have worked for many weeks on the project and are still at it.

We could mention for instance Leo Luopa, who owns one of the local service stations, he has been hauling in fill with his truck and even brought up his bulldozer to do the levelling. Next time we go by we'll remember and fill our tank at Leo's.

Yes sir, the work is really going well and there is every reason to expect that the hall will be in use this coming winter.

While we were out there we also heard that Unto Penttinen is going to take on the stucco job on the building, so he should be out there throwing mud around in a week or two. That should really improve the looks of the building.

Hämmästyttävä vehnäristeytys

Moskova. — Neuvostoliiton maatalousministeri Nikolai Tsitsin sanoi lauantaina, että neuvostoliittolaiset tiedemiehet saavat lähiaikoina kehitetyksi uuden vehnäristeytyksen, joka hämmästyttää maailmaa yhtä paljon kuin Lunik II. Uusi risteytys antaa kolme satoa vuodessa yhdellä kylvöllä.

Uusi laji on saatu aikaan eri lajien risteytyksellä. Sitä on kylvetty Neuvostoliitossa jo 17 piirikunnassa. Nykyään siitä saadaan kaksi satoa yhdellä kylvöllä, mutta ei kestä kauan, ennen kuin yksi kylvö tuottaa kolme satoa.

Hauskat Halloween tanssit pidetään Vancouverissa

Vancouver. — Värikkäät puvut, hyviä palkintoja ja hauskaa kaikille. Niin on ainakin luvassa kaikille niille, jotka osallistuvat skandinavialaisten keskuskomitean järjestämiin tansseihin Halloween iltana Pohjois-Vancouverissa Ruotsalaisten puistolla. Tanssit pidetään lokakuun 30 pnä alkaen 9.30 illalla ja päättyen 1.30 aamulla.

Tulot tästä tanssista käytetään vanhainkotien rahastamiseksi juuri niiden skandinavialaisten keskuudessa, jotka ovat tehneet tästä alueesta mahtavan uudenaikaisen kaupungin. Tulot jaetaan islantilaisille, norjalaisille, tanskalaisille ja ruotsalaisille, joilla on jo tällä kertaa omat vanhainkotinsa ja osa tuloista myös luovutetaan suomalaisten vanhainkodin tarkoitusta edistämään.

Tässä tanssitilaisuudessa huomioidaan kaikki Halloweeniin liittyvat seikat ja Ruotsalaisten puisto koristetaan asianmukaiseen tapaan, että sekä nuoret että vanhat viihtyvät siellä. — CE

Kiina keskeyttää Quemoyn tulituksen vallankumouksen kunniaksi

Tokio. — Kiinan Kansantasavalta ilmoitti eilen, että se keskeyttää Quemoyn ja muiden sen rannikolla Chiang Kai-shekin joukkojen hallussaolevien saarien tykistötulituksen syyskuun 29 ja lokakuun 1 päivien väliseksi ajaksi Kiinan vallankumouksen 10. vuosijuhlan kunniaksi. Kiinan rannikkopatteristo on pommittanut näitä saaria vain parittomina päivinä ja pidättäytynyt pommittamasta niitä parillisina päivinä.

Uutta lakia tarvitaan Canadassa

Port Credit. — Muistan joskus kuulleeni, että täällä Canadassa on ollut esitys laiksi, että työläinen, joka on palvellut yhtämittaisesti samaa toiminimeä 25 vuotta, tulisi saamaan liikkeestä eläkkeen. Jos asiassa on perää niin eikö meidän työtätekevien olisi tehtävä parhaamme, että sellainen laki tulisi hyväksytyksi. Jos taas sellaista ehdotusta ei ole esitettykään niin eikö meidän vielä suuremmalla syyllä olisi taisteltava tällaisen lain puolesta nykyisenä työttömänä aikana jolloinka 40 vuotias katsotaan liian vanhaksi muuttamaan työstä toiseen ja hän on ehkä ollut nuo 25 v. samalla työnantajalla. Mikä hänen eteensä tulee, jos sanotaan nytvaikka 50 vuotiaana saa lopputilin liian vanhana ja vasta 70 vuotiaana saa vanhuuden eläkkeen.

Työläisiä painaa liian raskaana tulevaisuuden pelko siitä mitenkä käy kun en jaksa työlläni itseäni elättää, tai vaikka jaksaisinkin, niin työni ei enää kelpaa kun nuorempia on astumassa paikalleni. Onhan paljon sellaisiakin toimipaikkoja, joissa maksetaan eläke, mutta työläiset itsehän senkin useimmin maksavat itselleen säästöön vuosien kuluessa.

Eikö tässä olisi esitys tuleville vaaliehdokkaille, että he tätä lakia puoltaen, saisivat varmasti työläisten kannatuksen.

Kaikki työläisten etua ajattelevat kirjoittakaapa mielipiteenne Vapauteen ehkä tämäkin asia ansaitsee yleistä ajatusten vaihtoa.—L. P.

Karjan keinosiitos

Liittohallituksen maatalousdepartmentin eläinjaoston edustaja J. D. Baird tiedoittaa, että 631,668 lehmää sai Canadassa keinosiitoksen viime vuonna. Tämä edustaa 20.5 prosentin lisäystä vuoteen 1957 verraten.

Kun Canadassa on 5,036,100 lehmää, niin tämä tarkoittaa, että 12,5 prosenttia Canadan lehmistä sai keinosiitoksen viime vuonna.

Mr. Braid selittää, että Canadan kaikissa maakunnissa, Newfoundlandia lukuunottamatta, toimii nyt lehmien keinosiitosliikkeitä. Kuudessa maakunnassa olevat sonnisiitoslaitokset varaavat valtaosan Canadassa käytettävästä siitossiemenestä, mutta sitä tuodaan jokin määrä myös Yhdysvalloista.

Canadassa toimii nyt 16 siemenuotantolaitosta ja 147 siemenostoliikettä.

Sikojen keinosiitos ei viime vuonna edistynyt vielä kokeiluasteen yli, selitti mr. Baird.

3-vuotias jättiläinen

Ateena. — Kunnioitettavan kengännumeron omaava jättivauva on herättänyt suurta huomiota hämmästyneissä lääkäripiireissä Salonikissa Kreikassa.

Kolmivuotias Vasilis Patsidis nosti vaivatta yhtäaikaa ilmaan pelkillä käsivoimillaan kuusi tuolia, minkä jälkeen hän teki saman tempun pöydälle, joka sekään ei ollut niitä kaikkein pienimpiä. Vasilis syntyi 1956 Constantiassa, kreikkalaisessa kylässä lähellä Jugoslavian rajaa. Hänellä on nyt pituutta 125 cm, painoa 30 kg, rinnan ympärys 76 cm ja kaulan paksuus 36 cm. Vasilisin ylähuulen päällä voi huomata tumman varjon, joka saattaa merkitä orastavia viiksiä. Lääkärien mukaan Vasilis on älyllisesti hieman vajaakehittynyt. Hän ei voi puhua kunnolla, vaan pystyy ääntelehtimään ainoastaan eläimen tavoin.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur, Ont. — Yleisesti tunnetun Olavi Rantakankaan soitolla tanssitaan täällä osaston haalilla, 316 Bay St., torstaina lokak. 8 p., alkaen kello 9 illalla.

Tanssi on järjestetty torstain päälle sen vuoksi, että ei tulisi kenenkään kanssa yhteensattumaa. Toiseksi on Rantakangas silloin hanurineen täällä täydessä harvestitanssin vireessä.

• • •

CSJ:n keskusvirastosta **Torontosta** tiedotetaan, että viime **kesän** suurjuhlain elokuva lähetetään tänne ensin nähtäväksi. **Niinpä on** länsi-Ontarion **aluekomitea** valinnut komitean joka järjestää elokuvan esityksen aivan lähiaikoina Port Arthurissa, Nolaluussa, **Tarmolassa ja Kam-Pohjolassa. Pitäkää tarkasti silmällä tiedoituksia lähemmin. — ATH**

SUOMI-SILTA ATLANNIN YLI...

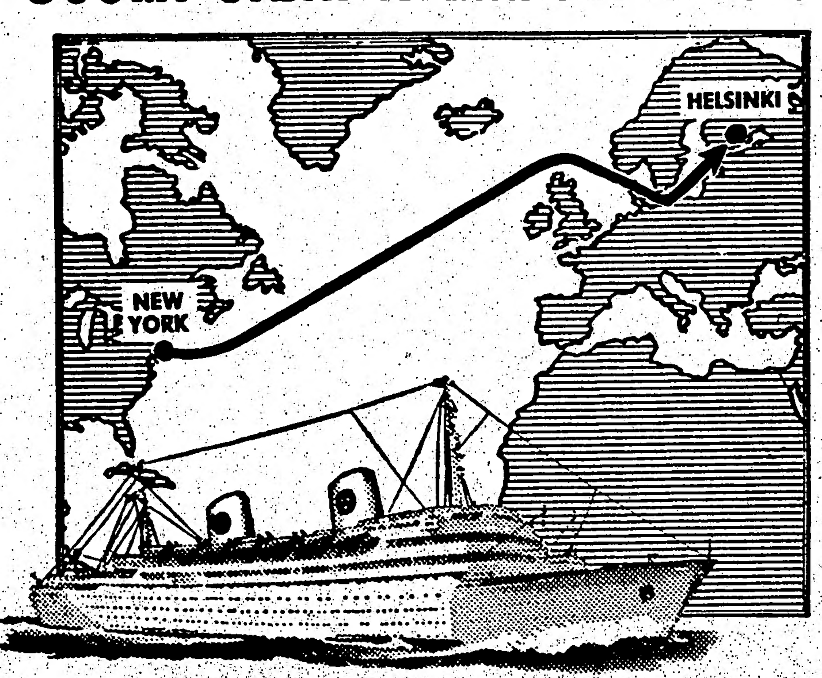

SWEDISH AMERICAN LINE
ilmoittaa, että se järjestää suoran laivavuoron
SUOMEEN 1960
M. L. GRIPSHOLM
lähtee New Yorkista huhtikuun 28 päivänä 1960 saapuen Helsinkiin toukokuun 8 päivänä.

Vv. 1958 ja 1959 saivat nämä huvimatkat erittäin suuren suosion. Nyt on aika varata paikka matka-agenttiinne kautta. Kokemuksemme osoittaa, että "viimetingassa" on vaikea järjestää paikkoja. Toimikaa siis ajoissa.

Matkaan sovitetaan ensi kesän vakinaisia laivalipun hintoja.

TEHKÄÄ PAIKKAVARAUKSENNE TÄNÄÄN

Ruotsin Amerikan Linjaa edustavat:

O. K. Johnson & Co. Ltd.
Matkatoimisto
697 BAY ST., TORONTO, ONT.
Puhelin EM. 6-9488

Ritari Agencies, Ltd.
Matkatoimisto
7 CEDAR ST., SUDBURY, ONT.
Puhelin OS. 5-5685

VAPAUS TRAVEL AGENCY
100 ELM STREET WEST SUDBURY, ONTARIO

Viettäkää
JOULUNNE VANHASSA MAASSA!

Ruotsin Amerikan Linja järjestää kaksi ilontäyteistä
jouluhuvimatkaa

M/S STOCKHOLM
Halifaxista
Jouluk 5 päivänä
ja
M/S KUNGSHOLM
New Yorkista
Jouluk. 8 päivänä

Näillä jouluhuvimatkoilla vallitsee täydellinen JOULUTUNNELMA. Herkulliset jouluruoat, erikoiset joulujuhlat ja -laulut ym. Ostaessanne edestakaisen lipun säästätte paluulipun hinnassa 10%, jos paluu tapahtuu säästökauden aikana, viimeistään kesäkuun 20 pnä 1960.

Lipunhinta Stockholmissa:

Turistiluokan lippu	
Halifaxista Göteborgiin ..	$203.00
Göteborgista Helsinkiin ..	23.60
Paluulippu Kungsholmissa tai Gripsholmissa	
Helsingistä Göteborgiin ..	23.60
Göteborgista New Yorkiin	206.00
Yhteensä	$456.20

•

Gdynia America Linjan
jouluhuvimatka

M/S BATORY
Quebecista
Jouluk. 9 päivänä
Kööpenhaminaan
mistä on hyvät yhteydet Suomeen

Säästökauden turistiluokan lipun hinta Quebecista Turkuun on seuraava:

Quebecista Kööpenhaminaan	$200.00
Kööpenhaminasta Turkuun	24.15
	$224.15

Autamme kaikkia asiakkaitamme matkan järjestämisessä ja passin hankinnassa ilman lisämaksua.

Tehkää paikkatilauksenne ajoissa osoitteella:

VAPAUS TRAVEL AGENCY
Puhelin OS. 4-4264
100 Elm S. W. Sudbury, Ont.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

KAHDEN HUONEEN TALO, SAUna ja muita rakennuksia myytävänä. Maata yhdestä kahteen eekkerlin. Kysykää: Oliver Pellinen, R. R. No. 3, Sudbury (Highway 537).

Lacourciere & Lacourciere
LAKIMIEHET JA NOTARIOT
PUHELIN OS. 5-8221
18 Durham St. S., Sudbury
Uuden Toronto-Dominion pankkirakennuksen yläkerrassa

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori OS. 4-4014
kotiin OS. 3-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

K AUNIITA
K UKKIA
K UKKAKIMPPUJA
K UKKALAITTEITA
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin OS. 3-9596
79 Durham St. S. Larch kat. kulm.
60 Eyre St. Sprucen kulmassa
SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannus arviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-0797
164 Elgin St. S. Sudbury

"SAFE BUY"
käytetyt autot
ovat edullisia ostaa
Suuri valikoima kaikkia merkkejä nähtävänä Sudburyn METEOR, MERCURY, ja TAUNUS (Saksan Ford) autojen sekä MERCURY trokien välittäjällä
Suomalaisena myyjänä
LAURI HOTTI
City Motors SUDBURY LTD.
Puhelin OS. 3-9585
633 Lorne St. S. Sudbury

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn os. jäsenkokous pidetään Finnish-haalilla ensi maanantaina alkaen kello 7.30 illalla. Toivotaan runsasta osanottoa.

Näytelmäharjoitukset tänä iltana Finnish-haalilla kello 7.30 alkaen.

Sudburyn Naisten kerhon kokous pidetään Finnish-haalilla ensi tiistaina. Kokous alkaa kello 7.30 ill.

"Jättiläisbingon" valmistelu sujuu erittäin hyvin

Jättiläisbingon valmistelut ovat päässeet hyvään alkuunsa ja näyttää siltä, että liikemiehet ovat suhtautuneet hankkeeseen hyvällä myötätunnolla ja heiltä on saatu jo arvokkaita bingovoittoja. Tämä tietysti on vasta alkua, sillä jättiläisbingoa valmistava Vapauden väki kokoontuu tänä iltana (perjantaina) kokoukseen, jossa päätetään yksityiskohtaisemmin suunnitelmallisesti järjestettävästä bingovoittojen keräyksestä. Nyt kuitenkin voidaan vakuuttaa, että tilaisuudessa jaetaan tavallista arvokkaampia voittoja sekä erikoisvoittoja.

Muistakaa siis saapua jättiläisbingoon Finn'sh-haalille ensi torstaina kello 7.30 illalla.

Sam Hietikko löydettiin hirttäytyneenä heinäladosta

Worthington. — Viime keskiviikkoiltana löydettiin Samuel Hietikko täällä olevan farminsa heinäladosta hirttäytyneenä.

70-vuotias Hietikko on ollut pitemän ajan huonossa terveydessä. Tapausta tutkineet maakuntapoliisit arvelevat, että kysymyksessä on itsemurha.

Hietikko saapui Suomesta Canadaan 1909 ja asettui asumaan Worthingtoniin 1913. Hän työskenteli kaivostyössä pitkän aikaa ennenkuin hän siirtyi farmariksi.

Vainaja haudataan ensi lauantaina kello 1.30 ip. Jackson and Barnardin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan.

Vainajaa jäivät suremaan vaimonsa Hilja, poikansa Kauno ja Viljo sekä tyttärensä mrs. Vieno Tuomi ja mrs. Viesti Leonard.

TILATKAA VAPAUS!

Passi Sales & Service
56 Alder Street — Sudbury, Ont.
Massey-Ferguson koneita ja vara-osia.
Täydellinen varasto
Puhelin OS. 4-6104
Iltasin UN. 6-2435

SUOMALAINEN PARTURI
MARTHA MAKI
KING EDWARD
PARTURILIIKKEESSÄ
King Edward Hotellin alakerrassa
LUOTETTAVA PALVELU.

KELLO- JA KULTALIIKE
Lik. Os. 5-6852, Kot. OS. 5-6342
Heiskanen Jewellers
7 Durham St. N., Sudbury, Ont.

LAUTAA
RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEITA
Kohtuullisin hinnoin
VÄHITTÄISMAKSUT
36 kuukauteen asti
EI ALASMAKSUA
GREENSPOON BROS.
LIMITED
214 Notre Dame Ave.
Puh. OS. 4-4259, Sudbury, Ontario

Solski ei rupea M-M osasto 598 presidenttiehdokkaaksi

Mike Solski sanoi torstaina että hän peruuttaa aikomuksensa ruveta Mine-Millin osasto 598 presidentin ehdokkaaksi kannattaakseen Nels Thibaultia, joka rupeaa ehdokkaaksi. Tämän johdosta pidetään varmana, että osasto 598 presidentiksi tulevat pyrkimään nykyinen presidentti Don Gillis ja juuri kansallisen presidentin toimesta luopunut Nels Thibault.

Solski ilmoitti syyskuussa, että hän rupeaa Mine-Millin osasto 598 presidentin ehdokkaaksi ensi marraskuun 17 toimitettav'ssa vaaleissa.

"Huolellisen harkinnan jälkeen", sanoi Solski, "pitäen ennenkaikkea mielessäni työläisten hyvinvoinnin, olen tehnyt päätöksen peruuttaa nimeni osasto 598 pres'dentin ehdokkuudesta.

"Sudburyn piirissä työskentelee ulkopuolisia voimia joiden ainoana tarkoituksena on kontrolloida ja hallita osasto 598 omaksi edukseen . . . eikä työlä'sten.

"Onnettomuudek'i muutamien viimeisten kuukausien aikana tämä ryhmä eräitten virkailijoittensa toimesta, on hajoittanut tämän unionin jäsenistön saamalla heidät sekaantumaan kaikenlaisiin a'ioihin . . . pa'tsi s llaisiin, joiden takia miehet ovat liittyneet unioon.

"Peruutukseni on tehty vain yksi tarkoitusperä mielessäni ja se on ettei olisi vähääkään hajaannusta äänestäjien keskuude'sa, jotka haluavat palauttaa osaston entiseen arvoonsa . . ."

Suuri muutos tapahtunut Long Lakella 40 v. aikana

Long Lake. — Nyt kun tuo syksy toi tullessaan nuo pimeät illat niin mekin päätettiin siirtää osastomme kokoukset aika päivänaikaan. Siis ensi sunnuntaina klo 1 päivällä kokoonnumme Hanna ja John Kosken asunnolle. Huomioikaa siis muutettu aika ja saapukaa sen mukaan kokoukseen.

Eipäs näy enää uimareita Long Laken rannoilla, niinkuin oli vielä kuukausi sitten. Mutta sitä enemmän on hälinää ja liikettä koulun ympärillä. Kyllä siellä onkin noita lapsia, ko ka niitä on kuulemma toistasataa. Kun ajattelee aikaa 40 vuotta takaisinpäin, jolloin allekirjoittanutkin muutti Creighton Minelta perheineen tänne "Pitkän Järven" farmiperukalle, niin on suuria muutoksia sen ajan mukana tullut tänne.

Silloin oli meitä vain kymmenkunta farmaria täällä, teistä ei ollut mitään tietoa ennempi kuin muistakaan mukavuuksista. Nyt meillä on sähkö, puhelimet ja posti kuljetetaan valtamaantien varteen. Koulussa silloin ei ollut kuin yksi pieni luokkahuone ja yksi opettaja. Oppilaita oli korkeimmillaan 40 ja vähän yli. Nyt on uusi ajanmukainen 4 luokkahuonetta käsittävä koulurakennus, neljä opettajaa ja oppilaita toistasataa, kuten sanoin. Mutta kyllä on myös asukkaita kohta kaikki farmariperukat pellottäin täynnä, samoin Long Laken järven molemmat rannat ja kaikkien pikkujärvienkin rannat täynnä ke'äasuntoja. Ei tämä näytäkään enään miltään farmiperukalta, eikä farmareita täällä olekaan kuin muutamia. Suur'n syy siihen on, että Copper Cliffin sulattimolta tuleva tulikivisavu polttaa kaiken kasvullisuuden ettei kannata enää mikään maanviljelys. Enin osa asukkaista on työssä Incon laitoksilla tai jolla'n muulla teollisuusalalla.

Niin se aika muuttaa kaiken ja uusi edistys valtaa itselleen tietä ja työntää vanhaa pois tieltään. Meitä eläkkeellä olev'a on täällä koko suuri joukko ja lisää tulee joka vuos'. Paljon olemme itsekin muuttuneet paikkakunnan mukana, eroitus on vain siinä, että me menemme alaspäin ja paikkakunta ylöspäin.

Syysterveisin — R'ikka.

— Lentokala voi leijata jopa 200 m:kin ilmassa.

Henry Wanhala löydetty kotoaan kuolleena ampumahaavan johdosta

Whitefish. — Viime keskiviikkona löydettiin 26-vuotias Henry Wanhala kuolleena kotoaan, joka on Gra'sy Laken t'en varrella. Kuoleman oli aiheuttanut ampumahaava. Löydön teki hänen veljensä Karl.

Poliisi ei ole voinut heti todeta kuinka ampumahaava oli aiheutunut sillä Wanhala oli ilmeisesti tapahtuman aikana ollut yksin kotonaan. He takavarikoivat .22 kalib. kiväärin, joka löydettiin asunnosta.

Vainaja oli ollut työssä Ontarion tiedepartmentillä kahdeksan vuotta kunnes siirtyi rakennustö'hin pari kuukautta sitten.

Vainaja haudataan ensi lauantaina kello 3 ip. Jackson and Barnardin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan.

Sudburyn Tuottajain ja Kuluttajain meijerin kokousraportti

Vaikka meillä on vakav'a varauksia ja vastaväitteitäkin tässä kokousraportissa esitettyihin kannanmäärittelyihin nähden nimenomaan siltä pohjalta, että siten ei m'tään osuusliikettä rakenneta, niin kaikesta huolimatta annamme sille palstatilaa koska kirjoittaja on kokouksen valitsema raportteri ja vastaa siis henkilökoh'aisesti raport'n paikkansapitävyydestä ja sen sisällöstä yleensä. — Toimitus.

★ ★ ★

Sudburyn Tuottajain ja Kuluttajain osuusm'ijerin sääntömääräinen puolivuosikokous pidettiin täkäläisen Finnish-haalin suojissa syysk. 28 p. alkaen kello 10.20 ap. Läsnä oli noin 50 jäsentä, neljä meijerityöläisten union jäsentä ja union torontolainen neuvottelija mr. George Brough sekä erään vakuutusyhtiön agentti mr. Kennedy. Puhetta johti liikkeen presidentti N. Luoto ja pöytäkirjaa piti ja tulkkina toimi G. Passi.

Johtokunnan toimintakertomuksesta ja tiliraportista kävi ilmi, ettei osuusmeijerimme maitotuotteiden myynnit ole vieläkään saavuttanut sitä samaa korkeusta, mikä vallitsi ennen Incon työläisten 78-päiväisen käsittänyttä lakkoa. Raporttien suhteen tehtiin moniaita kysymyksiä, joihin yksityiskohtaisesti liikkeenhoitaja V. Kallio antoi valaisevat ja tyydyttävät vastaukset.

Sitten kokoukselle keskusteltavaksi taasen puolivälissä työnnettiin eläkesysteemin järjestäminen liikkeemme työläisille ja maidon tuottaville farmareille, vaikka tämä asia jo päätettiin ja yksimielisesti raktaistiin viime keväänä pidetyssä ylimääräisessä kokouksessa, että osuusliikkeemme monisatainen jäsenistö ei halua minkäänlaista eläkesysteemiä sillä liikkeemme ylijäämät eivät kestä sitä suurta kuormitusta mitä eläkesysteem'n kustannukset edellyttävät.

Asiasta sukeutui laaja jos'ain 'kylmää sotaa' muistuttava keskustelu. Mr. Brough sai ensimmäisen puheenvuoron. Hän puhui pitkästi. Farmarit toivat esiin mielipiteensä, että he eivät halua yhtyä minkäänlaisiin vakuutuksiin. Tuotiinpa esiin eräitä omakohtaisia esimerkkejä, miten vakuutetut ovat tulleet petetyiksi; papereissa kun isolla tekstillä etusivulla luvataan hyvää, niin sisäsivuilla p'enellä präntillä ne otetaan takaisin. Herrat Brough ja Kennedy yrittivät sangen voimaperäisesti ajaa läpi asiaansa, mutta vielä päättävämmin jäsenistö vastusti heidän suunnitelmaansa.

Enin osa kokouksen ajasta kului tuon mielenk'innottoman ja väsyttävän kysymyk'en käsittelyyn. Lopuksi äänestettiin ja vain neljä maidonajuria kannatti vakuutusherran suunnitelmaa. Muu jäsenisto oli sitä vastaan. — Reporteri.

SANA PARI OSUUSTOIMINTA RIENNOISTA

Seurailles'sa työväestön ja vähävaraisten pienfarmarien osuustoimintarientoja keski-Ontariossa tulee väkistenkin käsitykseen, että esim. Sudburyn osuusmeijeri'n kohdistetaan vissiltä taholta eräänlaista — luvalla sanoen — kiristystoimenpiteitä.

Tiedämme, että Sudburyn osuusmeijeriliike on viimeisen 25:den vuoden aikana antanut hyvää palvelusta niin tuottaja- kuin kuluttajaväestölle tyydyttävillä tuotteillaan. Tätä tarkoitusta on viime vuosina vaikeuttanut union jatkuvat palkankorotus- ja li'kkeemme työvoimalle pakoitetut sosiaalihuoltovaatimukset, siinä määrin että tuon päätarkoituksemme toteuttaminen on väkisten jäänyt toisarvoiselle tilalle. Äsken pidetyssä osuusliikkeen jäsen'stön kokoukse'sa osoitettiin, että liikkeemme nyt jo maksaa työläistä kohden palkkaa keskimäärin 12.00 dollaria enempi kuukaudessa kuin paikalliset yksityiset meijerili'kkeet. Ja maidon ulosmyyntihinta on kaikissa meijereissä sama.

Puolivuosiraportista näemme, että osuusmeijerin työläiset ovat hyvin turvatut sosiaal'sella huollolla, (Tätä turvaa ei ole osuusliikkeemme jä'enillä). Työttömyysvakuutusta on maksettu $470.95; tapaturmavakuutusta $599.60 ja työläisten huoltovakuutusta (Group Insurance) $952.20, joten nämä yhteensä tekevät jo yli 2,000.00 dollaria, puolelta vuodelta.

Ja nyt liikkeellemme tyrkytetään eläkesysteemiä palveluskunnalle, josta johtuisi niin valtavia menoja, ettei liikkeemme kykene edes niin suuria ylijäämiä ansaitsemaan. Täten on selvää että sanotunlaisen eläkesysteemin hyväksyminen on absoluuttinen mahdottomuus, sillä senlainen kuormitus veisi osuusliikkeemme kiertämättömästi — vararikkoon. Tällöin liikkeemme korkeaa elintasoa nauttivat työläiset menettä sivät työpaikkansa ja maidontuottaja-jäsenemme paikan mihin möisivät maitotuotte'nsa.

On siis syytä toivoa työläisiltämme ja heidän ulkopaikkakuntalaiselta johtajaltaan enempi hyvää tahtoa ja syväll'sempää ymmärtämystä unio- ja vähävaraisten osuustoimintaliikkeen suhteista toisiinsa. Valtava osa osuusmeijerimmekin jäsenistöä on vuosikymmenien aikana n'kkelialueellakin rinnan yrittänyt rakentaa näitä molempia järjestöjä, jotka on aina käsitetty työväestöä palveleviksi sisarjärjestöiksi, jotka ovat ystävällisissä ja solidaarisissa suhte'ssa yrittän'et vointinsa mukaan palvella ja tukea toinen toisiaan. Käsityksemme mukaan pitäisi unioiden rehellisten johtajien ja jäsen'stön yleensä, kyetä huomaamaan ero suurten voittoilupohjalla toimivien suurkorporatsionien ja palvelupohjalla toimivien pienten vähävaraisten ihmi'ten perustam'en osuusliikkeiden välillä, joille on ominaista tarpeiden tyydyttämisen asettaminen liikevoittojen tavoittelun tilalle.

Tässä yhteydessä on myöskin syytä tuoda es'in ajatus uniojärjestöille y.m. että: nykyhetken ensisijainen tarve olisi ryhtyä taisteluun yhä kohoavia tarvikkeiden hintojen nousua vastaan. Siis hintakontrollin puolesta. Si'tä koitui si hyötyä kansamme kaikkien vähävaraisimmillekin joilla, kuten esim. vanhuuseläkkeellä olevilla, on vain se vissi 55 dollarin tulo kuus'a. He'tä ja meitä muita maakansan köyhiä, ei voi auttaa palkkain korotuksilla. Päinvastoin.. Leipämme yhä kapenee. Palkankorotuksia ja lisääntyviä liikevoittoja seuraa tarvikkeiden h'ntojen nousu. — Huomioitsija.

Maidon hinta ei kohoa ainakaan ensi tilassa

Maidon hinta ei kohoa ainakaan Sudburyssa ja ympäristössä aivan heti johtuen si'tä, että maidon tuottajat eivät päässeet yksimielisyyteen meijereitten kanssa maidon hinnan kohottamisesta.

The Sudbury and District Milk Producers Association p'ti kokouksen tiistaina aamupäivällä ja päätti esittää maidon ja meijerituotteiden hintojen korottamista.

Samana päivänä iltapä'vällä kohtasi tämän järjestön edustajat Sudbury and Copper Cilff Milk Distributors Associationin (meijereitten) edustajat, mutta meijerit olivat sitä m'eltä että maidon hinta täytyy pitää entis'llään koska kilpailu ns. "tehdasmaisesti valmistetun" maidon kanssa on käynyt kireäksi.

Molempien järjestöjen edustajat kokoontuvat uudelleen ke'kustelemaan samasta asiasta tk. 15 pnä.

— Diletantti on harrastelija, henkilö, joka harjoittaa taidetta tai tiedettä yk'inomaan harrastuksesta eikä ammattinaan tai elämäntehtävänään.

KUOLLUT
ALEX AFFI

kuoli Sudburyn General-sairaalassa, torstaina iltapäivällä, lokakuun 1 päivänä 1959, 68 ikävuodellaan.

Vainaja oli edesmenneen Tyyne Affin (o.s. Ritari) rakastettu puoliso.

Lähinä suremaan jäivät poikansa Leo North Bayssa ja David (Bill) kotona sekä tyttärensä mrs. Elmer Kruger (Judith) Sudburyssa ja Julia Creightonissa.

Vainaja lepää Jackson & Barnardin hautaustoimistossa, 83 Larch Street, Sudbury. Hautajaiset toimitetaan kappelista, maanantaina kello 1 iltapäivällä Park Lawn hautau maahan Sudburyssa. Lahjoituksia syöpärahastoon kukkien sijasta pidetään suuriarvoisina.

SUOMALAINEN ELOKUVA
"EMMA"
Länsi-Ontariossa seuraavissa paikoissa:

TARMOLAN HAALILLA
Perjantaina, tk. 9 p.

KAMINISTIQUIA POHJOLAN HAALILLA
lauantaina, tk. 10 p.

LAPIN HAALILLA
sunnuntaina, tk. 11 p.

SOUTH GILLIES COMMUNITY HAALILLA
tiistaina, tk. 13 p.

NOLALUSSA RIENTOLAN HAALILLA
maanantaina tk. 12 p.

FINNISH-HAALILLA
keskiviikkona, tk. 14 p.

INTOLAN HAALILLA
torstaina, tk. 15 p.

Kaikki alkavat klo 8 illalla.

LOPUKSI HAUSKAT
TANSSIT
Olavi Rantakankaan repäisevällä soitolla
Sisäänpääsy $1.00 Lapset 25c

HÄÄKUTSU

Ystävällisesti kutsumme kaikkia sukulaisia, ystäviä ja tuttavia saapumaan tyttäremme

SELMA JUNE ADRIENNE'n
ja poikamme
REIJO KARL RONALD'in

häätilaisuuteen, joka vietetään Finnish-haalilla, 195 Spruce Street, Sudbury, Ontario, lauantaina, lokakuun 24 pnä klo 7 illalla. Vihkiminen tapahtuu St. John's Luterilaisessa kirkossa, 236 Pine St., Sudbury, Ont., kello 3 iltapäivällä.
Kaikki tervetulleita!

SELMA ja DAVID RITARI, Creighton Mine, Ontario.
MAIMIE ja KARL KAINULAINEN, R.R. 1, Whitefish, Ontario

USAn puolustussihteeri Taiwanissa

Taipei, Taiwan. — Yhdysvaltain puolustussihteeri McElroy saapui keskiviikkona Taiwanille (Formosaan) kolme päivää kestävälle vierailulle neuvottelemaan presidentti Chiang Kai-shekin kanssa osana hänen kaukoidän matkastaan. Viimeksi hän kävi täällä noin vuosi sitten Quemoyn kriisin aikana.

McElroy väitti sanomalehtimiehille, että hän ei ollut saapunut neuvottelemaan mistään vissistä asiasta Chiang Kai-shekin kanssa, vaan että hän halusi keskustella hänen kanssaan vain yleisistä asioista ellei Chiangilla itsellään ole joitakin vissejä kysymyksiä, jotka hän haluaa esittää.

Chiangin piireissä sanottiin tällä viikolla, että Yhdysvaltain puolustussihteerin vierailun aikaan keskusteltanee erikoisestikin Yhdysvaltain ulkomaille antamasta sotilaallisesta avusta, joka huolestuttaa näitä piirejä suuresti juuri tällä kertaa, jolloin on huhuilta, että Yhdysvallat mahdollisesti vähentää myös Chiangille antamaansa sotilaallista apua.

M.S. BATORY
Southamptoniin ja KÖÖPENHAMINAAN
mistä erinomaiset yhteydet joka puolelle SUOMEA.
Kulkuvuorot MONTREALISTA
LOKAK. 16 JA MARRASK. 13 P.

Jouluksi vanhaanmaahan!
JOULULAIVA QUEBECISTA JOULUK. 9 P.
Tehkää paikkatilauksenne aikaisin!

Lisätietoja ja paikkatilausta varten kääntykää paikallisen matka-asiamiehenne puoleen tai
GDYNIA AMERICA LINE
Pickford & Black Limited — Yleisasiamiehet
192 Bay St. Toronto 1 Canada

SUDBURYN SUURIN JA VANHIN HUONEKALULIIKE
aina tarjoaa parhaan valikoiman
LAATU-HUONE-KALUJA

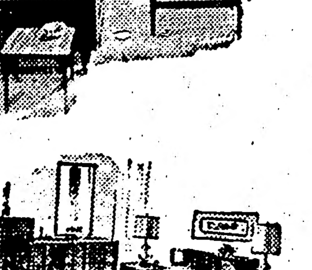

• Helloja
• Televisioita
• Radioita
• Sähkölaitteita
• Mattoja
• Verhoja
• Patjoja
• Tyynyjä
• Huopia y.m.

KARL NIEMI, suomalainen myyjämme mielellään auttaa teitä valitsemaan juuri sellaiset tarpeet kuin haluatte.

EDULLISIN EHDOIN

BANNON BROS.
LIMITED
LAATUHUONEKALUJEN TALO
Puh. OS. 4-4243
123 Durham St. S. Sudbury

(24—29—3—6)

KANKAIDEN YLIVARASTO **MYYNTI**
ALKAA MAANANTAINA

Kauppa suljettuna perjant.-iltana ja lauantaina
Olemme pakoitettuja vähentämään varastoamme, koska se on aivan liian suuri joten ei ole kohta liikkumistilaa. Voitte hyötyä pulmastamme!

Takki-, hame-, ja tweed-kankaat
Halvennuksella juuri sopivaan aikana talvivaatetusta varten.
15-20% alennuksella

Sekalaiset ruudulliset kankaat
Hyvä valikoima laatukankaita joissa on värikkäät skotlantilaiset ruutukuviot. — Todella hyvä osto!
Loppuunmyydään 1.98 jaardi

Kuviollisia silkki- ja villakankaita
MEIDÄN HYVÄ VARASTOMME MYYDÄÄN NYT
15-20% alennuksella

NAISET, ÄLKÄÄ SIVUUTTAKO TÄTÄ OTOLLISTA TILAISUUTTA!
Suomalainen myyjättäremme mielellään auttaa teitä kankaiden valinnassa.

Schwartz Fabric Centre
Puh. OS. 5-8651
28 Elgin St. N. Empire-teatt. vieressä, Sudbury

SUDBURYN SUURIN SUOMALAINEN KIINTEIMISTÖLIIKE

LAINE AGENCIES
Vakuutus- ja kiinteimistötoimisto
49 Elgin St. N. Vastapäätä poliisiasemaa
Puhelin OS. 5-6427 — Koti OS. 4-4167
VAKUUTUSEDUSTAJA PENTTI PENTTILA
Avoinna koko päivän 9 ap.—5 ip. lauantaina 9 ap.—12 p.

LENTOKONEELLA TAI LAIVALLA
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN
LENTO — BUSSI — JUNA — LAIVA-matkoja
PALVELUKSEMME ON MAAILMAN LAAJUINEN
PASSEJA — VIISUMIA — LAHJAPAKETTEJA
LENTOMATKAT VÄHITTÄISMAKSUILLA JÄRJESTETTÄVISSÄ
Soittakaa tai kirjoittakaa tottunutta, varmaa palvelua varten.
Yli 20 vuoden asiakaspalvelu suomalaisille ystävillemme.

CARLSON TRAVEL BUREAU
17 McGolrick Block,
Port Arthur, Ont.
Puhelin 5-6615

O. K. JOHNSON & CO. LTD.
Matkailutoimisto
697 Bay St., Toronto, Ont.
Puhelin EM. 6-9488

RITARI AGENCIES LTD.
Matkailutoimisto
7 Cedar St., Sudbury, Ont.
Puhelin OS. 5-5685

KUOLLUT
Samuel Hietikko

kuoli kotonaan Worthingtonissa, keskiviikkona iltapäivällä, syyskuun 30 päivänä 1959, 71 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäi vaimonsa Hilja (o.s. Manninen) Worthingtonissa, tyttärensä mrs. Vieno Tuomi Worthingtonissa ja mrs. Viesti Leonard Espanolassa sekä poikansa Kauno ja Viljo Worthingtonissa.

Vainaja lepää Jackson & Barnard hautaustoimistossa, 83 Larch Street, Sudburyssa. Hautajaiset toimitetaan kappelista, lauantaina kello 1.30 iltapäivällä Park Lawn hautausmaahan Sudburyssa.

NYT NÄYTTEILLÄ
1960 CHEVROLET
JA
UUSI, MULLISTAVA
CORVAIR
MEREDITH-CONNELLY MOTORS LTD.
250 Frood Rd. Sudbury